

Protokół kontroli

Urzędu Gminy Lubicz, ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz, nr statystyczny: 000537088, zwanego dalej „Urzędem”.

Wójtem Gminy Lubicz w okresie kontrolowanym (od 14 listopada 2002 r.) był Pan Marek Olszewski.

Kontrolę w okresie od 18 sierpnia 2006 r. do 31.10.2006 r. przeprowadził Grzegorz Piotrowski - młodszy inspektor kontroli państwowej z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Bydgoszczy, na podstawie upoważnienia nr 053886 z 16 sierpnia 2006 r., z przerwami w dniach: 4-15 września, 2-20 października 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolą objęto stosowanie ulg podatkowych przez organy Gminy oraz skuteczność egzekwowania zaległości podatkowych w latach 2004-2006 (I półrocze). Kontroli poddano następujące podatki:

- od nieruchomości;
- od środków transportowych – oba powyższe podatki normowała w okresie kontrolowanym ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 84 ze zm.) – zwana dalej ustawą o podatkach i opłatach;
- rolny, który w okresie kontrolowanym normowała ustawa z dnia z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, (t. j. Dz. U. z 1993, Nr 94, poz. 431 ze zm.) – zwana dalej ustawą o podatku rolnym;

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Prawidłowość podejmowania przez radę gminy uchwał podatkowych na lata 2004–2006.

1.1 Udział w dochodach gminy objętych kontrolą podatków (plan i realizacja).

W 2004 r. dochody z podatków objętych kontrolą wyniosły 4.847 tys. zł, co stanowiło 19,9% dochodów gminy ogółem wynoszących 24.390 tys. zł. Uzyskany dochód z podatków objętych kontrolą stanowił:

- 97,6% wartości określonej w uchwale budżetowej, która wynosiła 4.964 tys. zł.;
- 100,6% wartości określonej w uchwale budżetowej po zmianach, która wynosiła 4.818 tys. złotych.

W 2005 r. dochody z podatków objętych kontrolą wyniosły 6.071 tys. zł, co stanowiło 20,3% dochodów gminy ogółem, które osiągnięto na poziomie 29.863 tys. zł. Uzyskany dochód z podatków objętych kontrolą stanowił:

- 96,2% wartości określonej w uchwale budżetowej, która wynosiła 6.310 tys. zł.
- 102,4% wartości określonej w uchwale budżetowej po zmianach wynoszącej 5927 tys. zł.

Do dnia 30.06.2006 r. dochody z podatków objętych kontrolą wyniosły 2.756 tys. zł, co stanowiło 16,8% dochodów gminy ogółem – wynoszących za powyższy okres 15.142 tys. zł. Uzyskany dochód z podatków objętych kontrolą stanowił 47,7 planowanych dochodów na cały 2006 r. określonych w uchwale budżetowej na kwotę 5.781 tys. zł.

11

Szczegółowe dane dotyczące wykonania dochodów z tytułu kontrolowanych podatków i ich udział w dochodach Gminy przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1 – Struktura objętych kontrolą podatków oraz ich udział w dochodach gminy

wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej			Plan po zmianach			Wykonanie			% 8.2	% 8.5
	kwota	% udział w dochodach własnych	% udział w dochodach ogółem	kwota	% udział w dochodach własnych	% udział w dochodach ogółem	kwota	% udział w dochodach własnych	% udział w dochodach ogółem		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Rok 2004											
Dochody gminy ogółem	23 933 167	x	x	23 966 828	x	x	24 389 969	x	x	101,9	101,8
w tym dochody własne gminy	13 666 075	x	x	10 547 350	x	x	10 971 493	x	x	80,3	104,0
w tym podatki objęte kontrolą ogółem	4 964 300	36,3	20,8	4 818 300	45,7	20,1	4 846 929	44,2	19,9	97,6	100,6
W tym:											
Podatek od nieruchomości (§031) ogółem	4 290 000	31,4	17,9	4 220 000	40,0	17,6	4 234 201	38,6	17,4	98,7	100,3
od osób prawnych *)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
od osób fizycznych *)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Podatek od środków transportowych (§034)	338 000	2,5	1,4	308 000	2,9	1,3	320 980	2,9	1,3	95,0	104,2
Podatek rolny (§032)	336 300	2,5	1,4	290 300	2,8	1,2	291 748	2,7	1,2	86,8	100,5
Rok 2005											
Dochody gminy ogółem	30 832 962	x	x	29 688 380	x	x	29 863 040	x	x	96,9	100,6
w tym dochody własne gminy	16 944 229	x	x	13 871 169	x	x	14 139 602	x	x	83,5	101,9
w tym podatki objęte kontrolą ogółem	6 310 000	37,2	20,5	5 927 000	42,7	20,0	6 071 277	42,9	20,3	96,2	102,4
W tym:											
Podatek od nieruchomości (§031) ogółem	5 620 000	33,2	18,2	5 320 000	38,4	17,9	5 431 227	38,4	18,2	96,7	102,1
od osób prawnych	3 880 000	22,9	12,6	3 710 000	26,8	12,5	3 678 317	26,0	12,3	94,8	99,2
od osób fizycznych	1 740 000	10,3	5,7	1 610 000	11,6	5,4	1 752 910	12,4	5,9	100,8	108,9
Podatek od środków transportowych (§034)	343 000	2,0	1,1	350 000	2,5	1,2	360 935	2,6	1,2	105,2	103,1
Podatek rolny (§032)	347 000	2,1	1,1	257 000	1,9	0,9	279 115	2,0	0,9	80,4	108,6
Rok 2006 (I półrocze)											
Dochody gminy ogółem	33 623 489	x	x	34 512 680	x	x	15 142 018	x	x	45,0	43,9
w tym dochody własne gminy	18 276 567	x	x	19 078 727	x	x	6 675 301	x	x	36,5	35,0
w tym podatki objęte kontrolą ogółem	5 780 600	31,6	17,2	5 780 600	30,3	16,8	2 755 889	41,3	18,2	47,7	47,7
W tym:											
Podatek od nieruchomości (§031) ogółem	5 064 000	27,7	15,1	5 064 000	26,6	14,7	2 390 126	35,8	15,8	47,2	47,2
od osób prawnych	3 202 000	17,5	9,5	3 202 000	16,8	9,3	1 407 888	21,1	9,3	44,0	44,0
od osób fizycznych	1 862 000	10,2	5,5	1 862 000	9,8	5,4	982 238	14,7	6,5	52,8	52,8
Podatek od środków transportowych (§034)	396 500	2,2	1,2	396 500	2,1	1,2	208 518	3,1	1,4	52,6	52,6
Podatek rolny (§032)	320 100	1,8	1,0	320 100	1,7	0,9	157 245	2,4	1,0	49,1	49,1

*)Obowiązująca na dzień 31 grudnia 2004r. klasyfikacja dochodów budżetowych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. Nr 69, poz. 634, Nr 137, poz. 1397 i Nr 229, poz. 2234 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 290 i Nr 58, poz. 556) nie przewidywała klasyfikowania podatku od nieruchomości wg osób prawnych i fizycznych - obowiązującą rozdział 75615 wpłynęły z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od spadku i darowizny oraz podatków i opłat lokalnych - w związku z powyższym Urząd nie wyodrębnił w 2004 r. tych kwot.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

1.2 Dane dotyczące liczby podatników, kwot wynikających ze złożonych deklaracji i wymiarów, kwot przypisów i odpisów, liczb podjętych decyzji (w sprawie zastosowania ulg, umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty), liczby podatników zalegających z płatnościami i wartości zaległości.

1.2.1 Podatek od nieruchomości.

W okresie 31.12.2004 r. -30.06.2006 r.:

- liczba podatników podatku od nieruchomości zwiększyła się z 3.954 do 4.114 (wzrost o 4%);
- kwota wynikająca ze złożonych deklaracji i wymiarów wzrosła z 4.925 tys. zł. do 5.386 tys. zł. (wzrost o 9,4%);
- liczba podmiotów zalegających z uiszczeniem podatku zwiększyła się z 524 do 766 podatników (wzrost o 46,2%). Na dzień 31.12.2004 r. zalegało z opłatą podatku 13,3% wszystkich podatników, a na dzień 30.06.2006 r. 18,6% wszystkich podatników.
- jednocześnie spadła jednak wartość zaległości z 2.141 tys. zł do 1.675 tys. zł (spadek o 27,8%).

Szczegółowe dane dotyczące liczby podatników, kwot wynikających ze złożonych deklaracji i wymiarów, kwot przypisów i odpisów, liczb podjętych decyzji (w sprawie zastosowania ulg, umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty), liczby podatników zalegających z płatnościami i wartości zaległości w zakresie podatku od nieruchomości zawarte są w tabeli 1a.

Spadek wysokości zaległości w podatku od nieruchomości z 2.140.807,80 zł. w dniu 31.12.2004 r. do 1.467.287,41 zł. w dniu 31.12.2005 r. wynikał m. in. ze spłaty w 2005 r. kwoty 1.025.044,46 zł. zaległości, przez Syndyka - Rolno Przemysłowego Towarzystwa Inwestycyjnego „PZZ”.

[Dowód: akta kontroli str. 102]

Wzrost kwoty odpisów w podatku od nieruchomości z 93.705,22 zł. na koniec 2004 r. do 294.640,24 na koniec 2005 r. wynikał m. in. z podjęcia przez Radę Gminy uchwały (w dniu 31 marca 2005 r.) zwalniającej od podatku od nieruchomości budowle wykorzystane do działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków.

[Dowód: akta kontroli str. 30]

Tabela 1a Dane ogólne dotyczące podatku od nieruchomości

		Lata		
		2004 na dzień 31.12	2005 na dzień 31.12	2006 na dzień 30.06
1. Liczba podatników		3 954	4 080	4 114
w tym:				
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0310	86	88	87
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0310	3 868	3 992	4 027
2. Kwota wynikająca ze złożonych deklaracji i wymiarów		4 924 805,40	4 965 047,10	5 386 151,00
w tym:				
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0310	3 346 842,80	3 141 718,80	3 483 771,00
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0310	1 577 962,60	1 823 328,30	1 902 380,00
3. Kwota przypisów		249 226,12	617 955,30	91 942,50
w tym:				
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0310	156 029,12	524 606,40	63 634,00
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0310	93 197,00	93 348,90	28 308,50

4. Kwota odpisów		93 705,22		294 640,24		192 138,63
w tym:						
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0310		59 774,10		217 119,50		172 367,92
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0310		33 931,12		77 520,74		19 770,71
liczba kwota	lic.	kwota	lic.	kwota	lic.	kwota
5. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania ulg – umorzenia	101	207 265,01	238	44 608,89	44	14 938,41
w tym:						
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0310	6	171 142,86	6	14 492,80	2	7 029,10
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0310	95	36 122,15	232	30 116,09	42	7 909,31
6. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania odroczenia, rozłożenia na raty	4	3 008,40	8	364 626,49	2	11 154,98
w tym:						
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0310	0	0	4	337 460,96	2	11 154,98
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0310	4	3 008,40	4	27 165,53	0	0
6. Liczba podatników zalegających z zapłatą i kwota zaległości	524	2 140 807,80	701	1 467 287,41	766	1 675 319,49
w tym:						
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0310	16	1 706 462,41	16	949 867,01	25	1 086 482,49
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0310	508	434 345,39	685	517 420,40	741	588 837,00
w tym przekraczających 100 zł.	244	2 128 964,24	244	1 452 890,95	262	1 657 875,45
z czego						
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0310	13	1 706 394,83	13	949 866,77	15	1 086 456,39
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0310	211	422 569,41	231	503 024,18	247	571 419,06

Sporządzone na podstawie rejestrów wymiarowych oraz dokumentacji księgowej

[Dowód: akta kontroli str. 6]

1.2.2 Podatek od środków transportowych.

W okresie 31.12.2004 r. - 30.06.2006 r.:

- liczba podatników podatku od środków transportowych zwiększyła się ze 151 do 157 (wzrost o 4%);
- kwota wynikająca ze złożonych deklaracji wzrosła z 347 tys. zł. do 433 tys. zł. (wzrost o 24,8%);
- liczba podmiotów zalegających z uiszczeniem podatku zwiększyła się z 62 do 81 podatników (wzrost o 30,6%). Na dzień 31.12.2004 r. zalegało z opłatą podatku 41,1% wszystkich podatników, a na dzień 30.06.2006 r. - 51,6% wszystkich podatników.
- wzrosła także wartość zaległości z 122 tys. zł do 170 tys. zł (wzrost o 39,3%).

Szczegółowe dane dotyczące liczby podatników, kwot wynikających ze złożonych deklaracji, kwot przypisów i odpisów, liczb podjętych decyzji (w sprawie zastosowania ulg, umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty), liczby podatników zalegających z płatnościami i wartości zaległości w zakresie podatku od środków transportowych zawarte są w tabeli 1b.

Tabela 1b Dane ogólne dotyczące podatku od środków transportowych

	Lata		
	2004 na dzień 31.12	2005 na dzień 31.12	2006 na dzień 30.06
1. Liczba podatników	151	150	157
w tym:			
osoby prawne Dz.756 r.75615 § 0340	0	11	10
osoby fizyczne Dz.756r. 75616 § 0340	151	139	147
2. Kwota wynikająca ze złożonych	347 465,60	388 197,89	433 155,00

deklaracji i wymiarów							
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0		66 998,10		69 273,00	
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	347 465,60		321 199,79		363 882,00	
3. Kwota przypisów		34 583,61		30 487,79		7 250,61	
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0		0		0	
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	34 583,61		30 487,79		7 250,61	
4. Kwota odpisów		49 081,43		23 233,15		1 073,17	
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0		320,25		0	
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	49 081,43		22 912,90		1 073,17	
liczba/ kwota		lic.	kwota	lic.	kwota	lic.	kwota
5. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania ulg - umorzenia		11	11 831,75	18	12 702,20	3	1 981,10
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0	0	0	0	0	0
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	11	11 831,75	18	12 702,20	3	1 981,10
6. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania odroczenia, rozłożenia na raty		3	11 890,50	4	4 450,00	0	0
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0	0	0	0	0	0
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	3	11 890,50	4	4 450,00	0	0
7. Liczba podatników zalegających z zapłatą i kwota zaległości		62	122 137,56	64	142 940,66	81	170 444,36
w tym:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340			3	5 179,00	4	9 047,50
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	62	122 137,56	61	137 761,66	77	161 396,86
w tym przekraczających 100 zł		53	121 137,56	57	142 556,66	65	169 810,96
z czego:							
osoby prawne	Dz.756 r.75615 § 0340	0	0	3	5 179,00	4	9 047,50
osoby fizyczne	Dz.756r. 75616 § 0340	53	121 555,18	54	137 377,66	61	160 763,46

Sporządzone na podstawie rejestrów wymiarowych oraz dokumentacji księgowej

[Dowód: akta kontroli str. 7]

1.2.3 Podatek rolny.

W okresie 31.12.2004 r. - 30.06.2006 r.:

- liczba podatników podatku rolnego zmniejszyła się z 1.389 do 1.321 (spadek o 5,1%);
- kwota wynikająca ze złożonych deklaracji spadła z 355 tys. zł. do 347 tys. zł. (spadek o 2,3%);
- liczba podmiotów zalegających z uiszczeniem podatku zwiększyła się z 181 do 248 podatników (wzrost o 37%). Na dzień 31.12.2004 r. zalegało z opłatą podatku 13% wszystkich podatników, podczas gdy na dzień 30.06.2006 r. 18,8% wszystkich podatników.
- wzrosła także wartość zaległości z 76 tys. zł do 91 tys. zł (wzrost o 19,7%).

Szczegółowe dane dotyczące liczby podatników, kwot wynikających ze złożonych deklaracji i wymiarów, kwot przypisów i odpisów, liczb podjętych decyzji (w sprawie zastosowania ulg, umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty), liczby podatników zalegających z płatnościami i wartości zaległości w zakresie podatku rolnego zawarte są w tabeli 1c.

Tabela 1c Dane ogólne dotyczące podatku rolnego

		Lata					
		2004 na dzień 31.12		2005 na dzień 31.12		2006 na dzień 30.06	
1. Liczba podatników		1 389		1 358		1 321	
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	24		25		26	
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	1 365		1 333		1 295	
2. Kwota wynikająca ze złożonych deklaracji i wymiarów		355 187,60		372 695,40		347 262,00	
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	3 639,45		9 900,20		29 662,00	
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	351 548,20		362 795,20		317 600,00	
3. Kwota przypisów		3 653,90		7 299,36		4 320,00	
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	487,40		9,86		0	
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	3 166,50		7 289,50		4 320,00	
4. Kwota odpisów		5 809,10		13 513,14		5 171,99	
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	233,50		0		0	
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	5 575,60		13 513,14		5 171,99	
liczba	kwota	lic.	kwota	lic.	kwota	lic.	kwota
5. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania ulg umorzenia uznaniowe		99	16 974,92	230	49 170,61	32	7 185,18
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	0	0	0	0	1	1 813,00
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	99	16 974,92	230	49 170,61	31	5 372,18
6. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania ulg umorzenia zgodnie z art. 12, 13 i 13 a ustawy o podatku rolnym		205	76 088,00	183	70 357,64	170	59 985,32
zakup gruntów art. 12 ust. 1 pkt 4 w związku z ust. 6		181	45 250,74	164	45 803,93	156	39 321,48
inwestycyjne art. 13 ust. 1 pkt 1		20	23 052,10	15	16 724,92	10	13 800,07
szkoły art. 12 ust. 2 pkt 2		1	5 966,94	1	5 976,54	1	5 239,82
ogródki działkowe art. 12 ust. 2 pkt 6		2	1 788,14	3	1 852,25	3	1 623,95
żołnierskie art. 13a pkt 1		1	30,08	0	0	0	0
7. Liczba i kwota decyzji w sprawie zastosowania odroczenia, rozłożenia na raty		30	11 748,76	11	38 813,15	4	805,00
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	0	0	0	0	0	0
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	30	11 748,76	11	38 813,15	4	805,00
8. Liczba podatników zalegających z zapłatą i kwota zaległości		181	75 750,46	269	81 588,29	248	90 578,60
w tym:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	1	116,10	1	1,80	2	112,00
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	180	75 634,36	268	81 586,49	246	90 466,60
w tym przekraczających 100 zł.		106	75 410,08	111	80 195,80	108	89 107,64
z czego:							
osoby prawne	Dz. 756 r. 75615 § 0320	0	0	0	0	1	106,00
osoby fizyczne	Dz. 756r. 75616 § 0320	106	75 410,08	111	80 195,80	107	89 001,64

Sporządzone na podstawie rejestrów wymiarowych oraz dokumentacji księgowej

[Dowód: akta kontroli str. 8]

1.3 Działania związane z analizą i oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej gminy podejmowane przed uchwaleniem stawek podatkowych.

Każdorazowo w kontrolowanym okresie przed przedłożeniem uchwał w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości, rolnego i od środków transportowych Urząd przekazywał na wspólne posiedzenia komisji Rady Gminy (komisji: Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Promocji Gminy; Oświaty Zdrowia i Rodziny; Rolnictwa, Ochrony Zdrowia i Turystyki; Samorządu i Porządku Publicznego – zwane dalej Komisjami) Rady Gminy materiały zawierające analizę skutków finansowych proponowanych przez Wójta stawek, ulg i zwolnień uznaniowych (w dokumencie zwanym Informacją do uchwały lub Informacją do projektu uchwały – sporządzanym każdorazowo przez Panią Danutę Szewczyk, kierownik Referatu podatków). Dane przedstawiano każdorazowo w porównaniu z poprzednimi latami. Dodatkowo w przypadku uchwał podejmowanych na 2006 r. materiały przedłożone Komisjom Rady Gminy zawierały informację o stawkach obowiązujących w sąsiednich gminach.

Przedkładane dokumenty były każdorazowo załączane do protokołu z posiedzeń w/w Komisji.

W 2 przypadkach – ustalenia stawek podatku rolnego i od nieruchomości na rok 2005 Komisje proponowały inne stawki niż przedłożył Wójt. Po rozpatrzeniu przez komisje, propozycje przedkładano Radzie Gminy, która podejmowała uchwały w sprawie ustalenia stawek podatków w terminach wymienionych w pkt 1.4-1.5. We wszystkich przypadkach w uchwałach podtrzymane zostały stawki proponowane przez Wójta.

[Dowód: akta kontroli str. 9-13]

1.4 Uchwały Rada Gminy w sprawie ustalenia lub zmiany wysokości podatków na kontrolowane lata, w sprawie zwolnień uznaniowych w podatkach objętych kontrolą i w sprawie wprowadzenia opłat prolongacyjnych z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach *rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości*. Powyższy przepis ustala także maksymalne stawki podatku.

Jednocześnie zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 cyt. wyżej ustawy określony został katalog zwolnień od podatku nieruchomości natomiast zgodnie z ust. 3 cyt. wyżej przepisu *Rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1.*

Stawki podatku od nieruchomości oraz zwolnienia od tego podatku na okres objęty kontrolą zostały ustalone następującymi uchwałami Rady Gminy:

1) Na rok 2004:

- uchwałą Nr XIII/213/03 z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od tego podatku na 2004 r.

2) Na rok 2005:

- uchwałą nr XXVII/340/04 z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od tego podatku na rok 2005.

3) Na rok 2006:

- uchwała nr XLI/480/05 z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od tego podatku.

Ustalone stawki podatku przedstawione zostały w tabeli Nr 2.

Zwolnienia od podatku od nieruchomości określone powyższymi uchwałami dotyczyły:

- na rok 2004: nieruchomości lub ich części związanych z działalnością na rzecz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego; nieruchomości lub ich części zajmowanych na cele ochrony przeciwpożarowej; nieruchomości stanowiących gminny zasób nieruchomości, z wyłączeniem nieruchomości lub ich części oddanych w najem lub dzierżawę;

- na rok 2005 stosowna uchwała rozszerzyła zakres zwolnień do obowiązujący w roku poprzednim o nieruchomości wykorzystywane do działalności sportowo rekreacyjnej. W dniu 31 marca 2005 r. Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XXXI/400/05 w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/340/04 z dnia 1 grudnia 2004 r., która rozszerzyła zakres zwolnień o budowle wykorzystywane do działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków.

- na rok 2006: nieruchomości lub ich części związanych z działalnością na rzecz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego; nieruchomości lub ich części zajmowane na cele ochrony przeciwpożarowej; nieruchomości lub ich części zajmowane na prowadzenie działalności kulturalnej, z wyłączeniem nieruchomości, zajmowanych na prowadzenie działalności gospodarczej; budynki, budowle i grunty wykorzystywane do działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków.

[Dowód: akta kontroli str. 14-18,30]

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. ustawy o podatkach i opłatach (t.j. Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 84 ze zm.) *Rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych.* Powyższy przepis ustala także maksymalne stawki podatku.

Jednocześnie w art. 12 ust. 1 cyt. wyżej ustawy określony został katalog zwolnień od podatku od środków transportowych, natomiast zgodnie z ust. 3 cyt. wyżej przepisu *Rada gminy może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1.*

Stawki podatku od środków transportowych oraz zwolnienia od tego podatku na okres objęty kontrolą zostały ustalone następującymi uchwałami Rady Gminy:

- Na rok 2004: Nr XIII/217/03 z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku na rok 2004.

- Na rok 2005: Nr XXVII/344/04 z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku na rok 2005.

- Na rok 2006: Nr XLI/483/05 z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie ustalenia podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku.

Ustalone stawki podatku przedstawione zostały w tabeli Nr 3.

Zwolnienia od podatku od środków transportowych określone powyższymi uchwałami dotyczyły we wszystkich kontrolowanych latach: środków transportowych służących wykonywaniu zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i administracji samorządowej.

[Dowód: akta kontroli str. 19-27]

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. **o podatku rolnym** – *rady gmin są uprawnione do obniżenia cen skupu przyjmowanych jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy.*

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy dwukrotnie podjęła uchwałę w w/w sprawie:

- Nr XIII/214/03 z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie obniżenia ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego na rok 2004.

- Nr XXVII/341/04 z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie obniżenia ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego na rok 2005.

Nie podjęto uchwały w w/w sprawie na rok 2006.

[Dowód: akta kontroli str. 28-29]

Wysokość przyjętych stawek przedstawiona została w pkt 2.2 niniejszego protokołu.

W toku kontroli nie stwierdzono podjęcia przez Radę Gminy uchwał w sprawie ustalenia opłaty prolongacyjnej.

1.6 Ogłaszanie uchwał w sprawie objętych kontrolą podatków oraz ich przekazywanie Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu i Regionalnej Izbie Obrachunkowej.

Uchwały w sprawie ustalenia stawek objętych kontrolą podatków na 2004 r., podjęte w dniu 4 grudnia 2003 r., przekazano 11 grudnia 2003 r. Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu, oraz 12 grudnia 2003 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej (RIO). Uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 17.12.2003 r., Nr 174, pod pozycjami 2798, 2797, 2801.

Uchwały w sprawie stawek podatków ustalonych na 2005 r. (podjęte w dniu 1 grudnia 2004 r.) przekazano Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu i RIO w dniu 07 grudnia 2004 r. Uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 17.12.2004 r., Nr 126, pod pozycjami 2229, 2228, 2231.

Natomiast uchwały w sprawie ustalenia stawek podatku na 2006 r. (podjęte w dniu 16 listopada 2005 r.) przekazano tego samego dnia Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu i RIO. Uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 16.12.2004 r., Nr 138, pod pozycjami 2419, 2422.

W toku kontroli nie stwierdzono podejmowania przez Wojewodę Kujawsko Pomorskiego rozstrzygnięć nadzorczych w odniesieniu do uchwał dotyczących kontrolowanych podatków.

[Dowód: akta kontroli str. 9-13]

Na terenie Gminy, Urząd ogłaszał uchwały w sprawie podatków lokalnych poprzez:

- umieszczenie na tablicy ogłoszeń;
- umieszczenie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej;
- przekazanie podjętych uchwał Sołtysom;

- listowne przesłanie treści uchwał przedsiębiorcom, składającym corocznie deklaracje podatkowe.

[Dowód: akta kontroli str. 228]

2. Wysokość stawek podatkowych wprowadzonych przez Radę Gminy w porównaniu do stawek ustalonych przez Ministra Finansów.

2.1.1 Stawki podatku od nieruchomości.

Rada Gminy ustaliła obowiązujące stawki podatku od nieruchomości uchwałami przytoczonymi w pkt 1.4 niniejszego protokołu. Wszystkie stawki w kontrolowanym okresie ustalono na poziomie niższym lub równym określonemu przez Ministra Finansów na podstawie art. 20 w związku z art. 5 ust 1 ustawy o podatkach i opłatach.

Rada Gminy w okresie kontrolowanym zróżnicowała wysokość uchwalanych stawek w następujących przypadkach:

Z grupy budynków określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit e (pozostałych budynków lub ich części w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego) wydzielono odrębną stawkę podatkową:

- zgodnie z uchwałą Rady Gminy obowiązującą na 2004 r. - Od budynków letniskowych i garaży wolnostojących w wysokości 4,80 zł z 1 m².

- zgodnie z uchwałami Rady Gminy obowiązującymi na lata 2005 i 2006 - od garaży wolnostojących (w wysokości odpowiednio 4,90 i 5,00 zł.

W uchwałach Rady Gminy nie zawarto uzasadnienia wyodrębnienia tych stawek podatkowych.

[Dowód: akta kontroli str. 14-18]

Pani Danuta Szewczyk, Kierownik Referatu podatków, wyjaśniła, że cyt.: „Rada Gminy Lubicz korzystając z uprawnień wynikających z mocy art. 5 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zróżnicowała podstawę opodatkowania w zakresie budynków pozostałych, ustalając odrębną stawkę dla garaży i budynków letniskowych. Stawka ta była większa od stawki od budynków pozostałych. Podział ten funkcjonuje od 1994 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 232]

Szczegółowe dane dotyczące wysokości ustalonych stawek podatku od nieruchomości przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2 - Różnice między stawkami ustalonymi przez radę gminy, a górnymi granicami tych stawek określonych w obwieszczeniach Ministra Finansów – podatek od nieruchomości

(w zł)										
Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006		
		Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały Rady gminy	Różnica % 4:3	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Różnica % 7:6	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Różnica % 10:9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Od gruntów:	Za 1 m ² powierzchni								
a	Związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,63	0,62	98,41	0,66	0,63	95,45	0,68	0,64	94,12
b	Pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych	3,41	3,38	99,12	3,52	3,45	98,01	3,61	3,52	97,51
c	Pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,31	0,11	35,48	0,32	0,12	37,5	0,33	0,13	39,39
d	Inne stawki ustalone na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o podatkach lokalnych, a w tym:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Od budynków lub ich części:	Za 1 m ² powierzchni użytkowej								
A	Mieszkalnych	0,52	0,32	61,54	0,54	0,33	61,11	0,56	0,34	60,71
a ₁	Inne stawki ustalone na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o podatkach lokalnych, a w tym:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	Związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	17,42	15,4	88,4	17,98	15,71	87,37	18,43	16	86,81
C	Zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	8,11	4,01	49,45	8,37	4,09	48,86	8,58	4,17	48,6
D	Zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	3,49	3,46	99,14	3,61	3,52	97,51	3,71	3,59	96,77
E	Pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	5,82	3,31	56,87	6,01	3,38	56,24	6,17	3,45	55,92
3	Od budowli (% wartości)	2‰	2‰	100	2‰	2‰	100	2‰	2‰	100
A	Inne stawki ustalone na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy o podatkach lokalnych, a w tym:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Od budynków letniskowych i garaży wolnostojących	5,82	4,80	82,47	-	-	-	-	-	-
	Od garaży wolnostojących	-	-	-	6,01	4,90	81,53	6,17	5,00	81,04

[Dowód: akta kontroli str. 31]

2.1.2 Składanie przez osoby zobowiązane do opłacania podatku od nieruchomości deklaracji rozliczeniowych i informacji o nieruchomościach.

Badaniu poddano łącznie 26 deklaracji złożonych w latach 2004-2006 (I połowa) przez losowo wybranych 9 podatników – osoby prawne.

/populacja – 87 podatników wg. stanu na dzień 31.06.2006 r., interwał 9,66 liczba losowa 7,917; 8 podatników zobowiązanych było do złożenia deklaracji we wszystkich kontrolowanych latach, jeden w 2 latach/

[Dowód: akta kontroli str. 35-36]

W dokumentacji każdego z w/w podatników znajdowały się wydruki z ewidencji gruntów i budynków.

Ponadto w 3 przypadkach, gdy następowały zdarzenia mające wpływ na wysokość opodatkowania – w dokumentacji umieszczono zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów i budynków (u 3 podatników), kopie aktów notarialnych (u 2 podatników) pozwolenie na użytkowanie budynku (u 1 podatnika).

Deklaracje składane były zgodnie z przepisami art. 6 ustawy o podatkach i opłatach, za wyjątkiem 3 przypadków, w których:

- podmiot zobowiązany do złożenia deklaracji w dniu 15.01.2006 r. nie złożył jej w wymaganym terminie. W dniu 09.06.2005 r. Urząd uzyskał dane z ewidencji gruntów i budynków – wskazujący na powstanie obowiązku podatkowego i tego samego dnia wystosował do podatnika wezwanie do złożenia deklaracji. Podatnik złożył powyższy dokument w dniu 16.06.2005 r.

- podatnik złożył deklarację z błędami rachunkowymi, w związku z czym Urząd zwrócił się do składającego deklarację o jej skorygowanie, deklaracja została skorygowana przez podatnika;

- dane zawarte w deklaracji wykazywały inną podstawę do obliczenia podatku (powierzchnię gruntu) niż w latach poprzednich. Urząd wystosował wezwanie do złożenia informacji o przyczynach w/w rozbieżności, podatnik poinformował Urząd o przyczynach rozbieżności.

W toku badania nie stwierdzono rozbieżności między danymi zawartymi w deklaracjach a dokumentacją potwierdzającą powierzchnię gruntu znajdującą się w aktach spraw.

[Dowód: akta kontroli str. 37-41]

Badaniu poddano dokumentację losowo wybranych 25 podatników podatku od nieruchomości, którzy w latach 2004 – 2006 (I kwartał) zobowiązani byli do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych.

/populacja – 4027 podatników wg. stanu na dzień 31.06.2006 r., interwał 161,25 liczba losowa 40,648/

[Dowód: akta kontroli str. 35-37]

Łącznie zbadano 28 informacji. W 3 przypadkach zostały one złożone po uprzednim wezwaniu Urzędu do złożenia informacji. Wezwanie wystosowywano, w przypadkach, gdy podatnik nie składał w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w/w informacji, a na podstawie przesłanych do Urzędu zawiadomień o zmianach danych w ewidencji gruntów i budynków – powzięto informacje o takim obowiązku.

W dokumentacji wszystkich 25 badanych podatników znajdowały się dokumenty stanowiące podstawę do weryfikacji danych zawartych w informacji, w tym m. in.:

- w 24 przypadkach – zawiadomienia o zmianach danych w ewidencji gruntów i budynków;

- w 23 przypadkach – kopie aktów notarialnych,

- w 21 przypadkach – kopie umów kupna – sprzedaży, darowizny, podziału majątku wspólnego itp.

- w 1 przypadku kopia decyzji PINB.

W toku badania nie stwierdzono rozbieżności między danymi zawartymi w informacjach a w/w dokumentacją.

[Dowód: akta kontroli str. 42-46]

Spośród 10 wybranych podatników podatku od nieruchomości – w 9 przypadkach dane w bazie nieruchomości w Urzędzie Gminy były zgodne z danymi uzyskanymi w Starostwie Powiatowym w Toruniu. W jednym przypadku w baza nieruchomości Urzędu wskazywała na innego właściciela działki nr 53/13 Lubiczu Dolnym. Urząd dysponował natomiast przestającym zawiadomieniem o zmianach w danych z ewidencji gruntów (z dnia 09.10.2006 r.) w którym został powiadomiony o sprzedaży w/w działki (data sprzedaży 14.09.2006 r.). Ani kupujący (poprzedni podatnik) ani sprzedający (nowy podatnik) nie zgłosili w Urzędzie Gminy w/w zmiany w związku z czym wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające.

[Dowód: akta kontroli str. 214-218]

W dniu 25 października 2005 r. dokonano sprawdzenia podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości ze stanem faktycznym dla 10 podatników.

W 9 przypadkach – nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a danymi w ewidencji gruntów oraz informacjami i deklaracjami. W szczególności nie stwierdzono:

- prowadzeniu przez podatników działalności gospodarczej, której nie zgłosili w Urzędzie;

- użytkowania budynków, które nie zostały zgłoszone do opodatkowania;

- widocznych zewnętrznie zmian powierzchni budynków, które skutkowałyby zmianą podstawy naliczenia podatku.

W 1 przypadku (podatnik Henryk G.) stwierdzono, iż budynek na działce nr 407/7 w Lubiczu Dolnym nosi zewnętrzne oznaki rozbudowy, której nie zgłoszono do Urzędu Gminy. W związku z powyższym w dniu 26.10.2006 r. Urząd wezwał podatnika celem złożenia wyjaśnień w powyższej sprawie. W dniu 30.10.2006 r. podatnik złożył wyjaśnienia, przedkładając m. in. dziennik budowy – wskazujący na nieukończenie prac w rozbudowywanym budynku.

[Dowód: akta kontroli str. 180,230,242]

2.2. Stawki podatku rolnego.

2.2.1 Ewidencja gruntów i budynków.

Urząd Gminy posiada podgląd komputerowego systemu ewidencji gruntów i budynków. Dane dotyczące gruntów i budynków wprowadzane są w Starostwie Powiatowym w Toruniu. Zmiany wprowadzone do ewidencji gruntów są w formie

zawiadomień przesyłane do Urzędu Gminy. Ponadto Urząd pobiera bazy danych w formie plików nagranych na płycie CD.

[Dowód: akta kontroli str. 183]

2.2.2 Stawki podatku rolnego.

Rada Gminy w latach 2004-2005 obniżyła wartość średniej ceny skupu żyta przyjmowanych jako podstawa przy obliczaniu podatku rolnego uchwałami;

- Na 2004 r.: uchwałą Nr XIII/214/03 z dnia 4 grudnia 2003 r.
wartość obniżono z 34,57 zł za 1q do kwoty 31,80 za 1q.;
- Na 2005 r. uchwałą Nr XXVII/341/04 z dnia 1 grudnia 2004 r.
wartość obniżono z 37,67 za 1q do 31,80 za 1q.

Rada Gminy nie podjęła uchwały w powyższej sprawie na rok 2006 – stosowana była stawka zgodna podaną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w wysokości 27,88 zł za 1 dt.

Uzasadnieniem przyjęcia niższych wartości średnich ceny skupu żyta było, zgodnie z treścią protokołów z Komisji Rady Gminy (z dnia 26.11.2003 i 18.11.2003):

- w 2004 r. zubożenie rolnictwa oraz występująca w roku 2003 susza i wymarznienia;
- w 2005 r. niewielkie dochody rolników przy jednoczesnym niewielkim udziale podatku rolnego w dochodach Gminy.

W okresie kontrolowanym Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie zaliczenia niektórych wsi do innego okręgu podatkowego niż określony dla gminy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

[Dowód: akta kontroli str. 28-29]

2.2.3 Składanie przez osoby zobowiązane do opłacania podatku rolnego deklaracji i informacji o gruntach.

Badaniu poddano deklaracje złożone w latach 2004-2006 (I połowa) przez losowo wybranych 9 podatników – osoby prawne.

/populacja 26 – liczba podatników na dzień 30.06.2006 r., interwał: 2,888; liczba losowa 1,629; 6 podatników zobowiązanych było do składania deklaracji przez 3 lata, 2 podatników przez 2 lata, 1 podatnik zobowiązany był do złożenia 2 deklaracji w 2004 r. i po jednej w 2005 i 2006 r. – łącznie 26 deklaracji/

[Dowód: akta kontroli str. 47-48]

W dokumentacji każdego z w/w podatników znajdowały się m. in. wydruki z ewidencji gruntów lub zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów.

Na łącznie 26 znajdujących się w aktach w/w podatników deklaracji, w 23 przypadkach podatnicy składali w/w dokumenty zgodnie z przepisami art. 6a ustawy o podatku rolnym. Urząd w toku kontroli składanych deklaracji podjął m. in. następujące działania:

W 2 przypadkach Urząd wzywał podatników do złożenia deklaracji –gdy podatnicy nie dopełnili tego obowiązku. W wyniku wezwania deklaracje zostały złożone:

W 1 przypadku Urząd wzywał podatnika do dokonania korekty danych zawartych w deklaracji albo do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji – podatnik dokonał korekty.

W toku badania nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy składanymi deklaracjami a danymi dotyczącymi powierzchni gruntów znajdującymi się w aktach spraw Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 49-54]

Badaniu poddano dokumentację losowo wybranych 25 podatników podatku rolnego, u których w latach 2004 – 2006 (I półrocze) zaistniały przesłanki zobowiązujące do złożenia informacji o gruntach.

/populacja – 1295 podatników wg. danych na dzień 30.06.2006 r.; interwał 51,8; liczba losowa 35,678/

[Dowód: akta kontroli str. 47-48]

W dokumentacji każdego z w/w podatników znajdowały się m. in. wydruki z ewidencji gruntów lub zawiadomienia o zmianach w ewidencji gruntów.

Na 25 poddanych badaniu spraw – w 4 przypadkach Urząd wystosował do podatników wezwania, z których 3 dotyczyły złożenia informacji, a 1 do udzielenia niezbędnych wyjaśnień w sprawie określenia stawki opodatkowania. Po wystosowywaniu wezwania podatnicy składali w każdej z w/w spraw informacje lub wyjaśnienia.

Ponadto w 1 przypadku w toku postępowania sprawdzającego dokonano oględzin oraz przesłuchano świadków.

W toku badania dokumentacji nie stwierdzono innych rozbieżności między składanymi przez podatników informacjami a danymi z ewidencji gruntów, znajdującymi się w aktach spraw.

[Dowód: akta kontroli str. 54-59]

2.3.1 Stawki podatku od środków transportowych.

Rada Gminy ustaliła obowiązujące stawki podatku od środków transportowych uchwałami przytoczonymi w pkt 1.4 niniejszego protokołu.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust 1 i art. 8 ustawy o podatkach i opłatach *przy określaniu stawek, od następujących pojazdów:*

- *samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 tony i poniżej 12 ton;*

- *ciągników siodłowych i balastowych przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton,*

- *przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,*

- *autobusów,*

rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności wpływ środka transportowego na środowisko naturalne, rok produkcji albo liczbę miejsc do siedzenia.

Rada Gminy w kontrolowanym okresie nie różnicowała stawek podatku wg. wymienionych wyżej kryteriów.

Stawki zróżnicowano natomiast wg. kryterium masy pojazdu - w jednym przypadku stawkę podatku od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie

całkowitej od 5,5 tony i poniżej 9 ton (której wartość maksymalną określono w art. 10 ust. 1 pkt 1 lit b) na stawki wagowe:

- powyżej 5,5t do 7,5t włącznie;
- powyżej 7,5t do 9t włącznie;

Rada Gminy zróżnicowała także stawki podatku określone w art. 10 ust. 1 pkt 2,4 i 6 od:

- samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton,
- ciągników siodłowych i balastowych przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton,
- przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,

Przy różnicowaniu powyższych stawek stosowano kryterium rodzaju i masy środka transportowego, stosowanie do podziału określonego w załącznikach 1-3 do ustawy o podatkach i opłatach (w których określono stawki minimalne podatku).

Szczegółowe informacje dotyczące wysokości stawek podatku od środków transportowych przedstawione zostały w tabeli nr 3.

Tabela nr 3 - Różnice między stawkami ustalonymi przez Radę Gminy, a górnymi granicami tych stawek określonych w obwieszczeniach Ministra Finansów – podatek od środków transportowych.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:						
	a/ Od 3,5t do 5,5t	620,51	600,00	640,37	600,00	656,38	600,00
	b/ Powyżej 5,5t do 9t włącznie	1 034,17	pkt 1a	1 067,27	pkt 1a	1 093,96	pkt 1a
	c/ Powyżej 9t	1 234,01	1 100,00	1 286,73	1 100,00	1 312,75	1 100,00
1a	Inne stawki ustalone na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o podatkach lokalnych, w tym:						
	a/powyżej 5,5t do 7,5t włącznie	1 034,17	800,00	1 067,27	800,00	1 093,96	800,00
	b/powyżej 7,5t do 9t włącznie	1 034,17	950,00	1 067,27	950,00	1 093,96	950,00
2	Od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu powyżej 12 ton:	2 368,25	złożnikowa	2 444,04	złożnikowa	2 505,15	złożnikowa
	Od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12t z zawieszeniem pneumatycznym lub równoważnym:						
	a/ o dwóch lub trzech osiach	2 368,25	1 100,00	2 444,04	1 100,00	2 505,15	1 100,00
	b/ o czterech(i więcej osiach)						
	- od 12 ton, a mniej niż 29 ton	2 368,25	1 100,00	2 444,04	1 100,00	2 505,15	1 100,00
	- od 29 ton i powyżej	2 368,25	1 654,00	2 444,04	1 654,00	2 505,15	1 654,00
	Od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12t z innym systemem zawieszenia						
	a/ o dwóch osiach i dopuszczalnej masie całkowitej:						
	- od 12 ton, a mniej niż 15 ton	2 368,25	1 100,00	2 444,04	1 100,00	2 505,15	1 100,00

41

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2004				Rok 2005				Rok 2006																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
		Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy	Stawka wg obwieszcze niala Ministra gminy																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
5	- od 40 ton i powyżej																															1 241,01	2 368,25	2 548,65	2 444,04	1 260,73	300,00	2 505,15	1 312,75	800,00																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																																1 236,00	2 368,25	12 360,00	2 444,04	12 360,00	1 889,06	1 236,00	1 936,29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
5a	- od 12 ton, a mniej niż 40 ton																															1 830,48	2 368,25	2 548,65	2 444,04	1 889,06	1 236,00	2 505,15	1 936,29	800,00																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																																1 830,48	2 368,25	12 360,00	2 444,04	12 360,00	1 889,06	1 236,00	1 936,29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
6	Od przyczepy lub naczepy, które łącznic z pojazdem silnikowym w posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12t, z wyjątkiem związanym z działalnością rolniczą prowadzoną przez podmiotką podatkową rolniczą																															1 447,84	1 830,48	1 494,18	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,48	1 494,18	1 830,4

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy	Stawka wg obwieszczenia Ministra Finansów	Stawka wg uchwały rady gminy
1	2	3	4	5	6	7	8
	- od 25 ton i powyżej	1 447,84 od 25 do 36 ton : 1 830,48 powyżej 36 ton	562,00	1 494,18 od 25 do 36 ton : 1 889,06 powyżej 36 ton	562,00	1 531,54 od 12 do 36 ton : 1 936,29 od 36 do 37 ton	562,00
	b/ o dwóch osiach :						
	- od 12 ton, a mniej niż 28 ton	1 447,84	310,00	1 494,18	310,00	1 531,54	310,00
	- od 28 ton, a mniej niż 33 tony	1 447,84	850,00	1 494,18	850,00	1 531,54	850,00
	- od 33 ton, a mniej niż 38ton	1 447,84 od 33 do 36 ton : 1 830,48 od 36 do 37 ton	1 292,00	1 494,18 od 33 do 36 ton : 1 889,06 od 36 do 37 ton	1 292,00	1 531,54 od 33 do 36 ton : 1 936,29 od 36 do 37 ton	1 292,00
	- od 38 ton i powyżej	1 830,48	1 700,00	1 889,06	1 700,00	1 936,29	1 700,00
	c/ o trzech osiach :						
	- od 12 ton, mniej niż 38 ton	1 447,84 od 12 do 36 ton : 1 830,48 od 36 do 37 ton	943,00	1 494,18 od 12 do 36 ton : 1 889,06 od 36 do 37 ton	943,00	1 531,54 od 12 do 36 ton : 1 936,29 od 36 do 37 ton	943,00
	- od 38 ton i powyżej	1 830,48	1 281,00	1 889,06	1 281,00	1 936,29	1 281,00
7	Od autobusów o liczbie miejsc do siedzenia:						
	a/ mniejszej niż 30	1 447,84	1 000,00	1 494,18	1 000,00	1 531,54	1 000,00
	b/ równej lub wyższej niż 30	1 830,48	1 260,00	1 889,06	1 260,00	1 936,29	1 260,00
7a	Inne stawki ustalone na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o podatkach lokalnych, w tym:						

[Dowód: akta kontroli str. 32-34]

W uchwale Nr XIII/217/03 z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku na rok 2004 ustalono w 3 przypadkach /wyszczególnionych tłustym drukiem w tabeli nr 3/ stawki wyższe od określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 31 października 2003 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych (M.P. Nr 51 poz. 804). Jednak we wszystkich 3 przypadkach stawki ustalono na poziomie minimalnym określonym obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 20 października 2003 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2004 r. (Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 83). Jest to zgodnie z art. 10 ust. 3, który stanowi m.in., że jeżeli górna granica stawki podatku, jest niższa od odpowiedniej stawki minimalnej, górnej granicy stawki nie uwzględnia się. W tym przypadku rada gminy przyjmuje stawkę podatku od środków transportowych dla poszczególnych rodzajów pojazdów w wysokości odpowiedniej stawki minimalnej.

W uchwale Nr XXVII/344/04 z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku na rok 2005 ustalono w 3 przypadkach /wyszczególnionych tłustym drukiem w tabeli nr 3/ stawki wyższe od określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 26 października 2004 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych (M.P. Nr 46, poz. 794). We wszystkich 3 przypadkach powyższe stawki ustalono na poziomie minimalnym ustalonym obwieszczeniem Ministra

Finansów z dnia 8 października 2004 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2005 r.

W uchwale Nr XLI/483/05 z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie ustalenia podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku, ustalono w 2 przypadkach /wyszczególnionych tłustym drukiem w tabeli nr 3/ stawki podatku od środków transportowych na poziomie wyższym od maksymalnego, określonego w obwieszczeniu Ministra Finansów dnia 27 października 2005 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku:

- podatku od ciągnika siodłowego i balastowego o trzech osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 40 ton, z zawieszeniem innym niż pneumatyczne (równoważne) – stawkę określono na poziomie 2.549 zł podczas gdy zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach w związku z pkt 3 lit d. obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych (M.P. Nr 68, poz. 956) maksymalna stawka podatku od ciągnika siodłowego lub balastowego o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 36 ton wynosiła 2.505,15 zł.

- podatku od ciągnika siodłowego i balastowego o dwóch osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 31 ton, z zawieszeniem innym niż pneumatyczne (równoważne) – stawkę określono na poziomie 1.938,00, podczas gdy zgodnie z cyt. wyżej ustawą i obwieszczeniem Ministra Finansów maksymalna stawka podatku od ciągnika siodłowego lub balastowego o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów do 36 ton włącznie wynosiła 1.936,29 zł.

W obu przypadkach, nie zachodziła sytuacja określono w art. 10 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach, w związku z powyższym Rada Gminy ustaliła §1 pkt 6 lit. a, b uchwały z dnia 16 listopada 2005 r. stawki podatku od następujących pojazdów:

- ciągnika siodłowego i balastowego o trzech osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 40 ton, z zawieszeniem innym niż pneumatyczne (równoważne);

- od ciągnika siodłowego i balastowego o dwóch osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej w przedziale 31 ton (włącznie) – 36 ton (włącznie).

z naruszeniem art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Pani Danuta Szewczyk – Kierownik Referatu podatków, która sporządziła dokument z propozycją stawek podatku przedłożony Komisjom Rady Gminy, wyjaśniła cyt:

„Nieprawidłowe przedłożenie propozycji stawek podatku od środków transportowych w powyższych przypadkach zostało spowodowane moim przeoczeniem.

Wysokość górnych stawek podatku dla ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton zostały ustalone przez Ministra Finansów wyłącznie dla dwóch przedziałów: do 36 ton włącznie (1.936,29 zł.) i powyżej 36 ton (2.505,15 zł.). bez uwzględnienia liczby osi i rodzaju zawieszenia pojazdu. Natomiast stawki minimalne dla tych pojazdów określone są w zależności od liczby osi. Dla pojazdów o dwóch osiach są cztery przedziały: od 12

ton do 18 ton, od 18 ton do 25 ton, od 25 ton do 31 ton, od 31 ton i powyżej a przy trzech osiach są dwa przedziały od 12 ton do 40 ton oraz od 40 ton i powyżej.

Przedziały ustalone przez Ministra Finansów dla stawek minimalnych nie mają ustalonych odpowiednich stawek maksymalnych w tych przedziałach co niewątpliwie przyczyniło się do popełnionego błędu.

Błąd merytoryczny w uchwale w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych nie wpłynął na nieprawidłowe naliczenie podatku. W ewidencji podatkowej figurują dwa ciągniki siodłowe o dwóch osiach przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą, których dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów wynosi po 40 ton. Pojazdy te są opodatkowane stawką- 1.938,00 zł., zatem mieszczą się one w przedziale powyżej 36 ton, gdzie stawka maksymalna wynosi 2.505,15 zł."

[Dowód: akta kontroli str. 64]

Zgodnie z dokumentacją Urzędu – w obu kategoriach dla których ustalono stawkę podatku wyższą od maksymalnych i jednocześnie nie zachodziła sytuacja określono w art. 10 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach – w Gminie nie podlegały opodatkowaniu żadne środki transportowe.

[Dowód: akta kontroli str. 65-70]

2.3.2 Składanie przez osoby zobowiązane do opłacania podatku od środków transportowych deklaracji rozliczeniowych.

Badaniu poddano dokumentację losowo wybranych 25 podatników podatku od środków transportowych, którzy w latach 2004 – 2006 (I półrocze) winni złożyć deklaracje rozliczeniową.

/populacja – suma podatników składających deklarację w okresie kontrolowanym – 463, interwał 18.52, liczba losowa – 15,231/

[Dowód: akta kontroli str. 47-48]

Deklaracji nie złożyło w terminie wymaganym zgodnie art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach - 8 podatników, co w każdym z przypadków skutkowało skierowaniem wezwania do złożenia w/w dokumentu. W stosunku do 4 podatników, którzy po otrzymaniu wezwania nie złożyli deklaracji – wydana została decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego.

Ponadto w jednym przypadku wystosowano do podatnika wezwanie do skorygowania błędnych zapisów w deklaracji – podatnik dokonał stosownej korekty.

W toku badania dokumentacji nie stwierdzono innych rozbieżności między składanymi przez podatników deklaracjami a ewidencją podlegających opodatkowaniu pojazdów, znajdującą się w aktach spraw.

[Dowód: akta kontroli str. 60-62]

2.4 Wpływ przyjętych przez Radę Gminy stawki podatków od nieruchomości, od środków transportowych oraz rolnego na dochody gminy przedstawiony został w poniższej tabeli.

Tabela nr 4

(dane w zł)

Nazwa podatku	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Podatek wg górnej stawki podatku na podstawie rozporządzenia MF	Podatek naliczony wg stawki podatku uchwalonej przez radę gminy	Różnica (5-6)	Udział % (6:5)	Podatek nie naliczony z tyt. uchwał rady gminy w sprawie zwolnień uznaniowych
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rok 2004								
od nieruchomości	4 290 000	4 220 000	4 234 201	6 053 426,00	5 083 415,10	970 011,50	0,84	12 180,80
od środków transportowych	338 000	308 000	320 980	646 970,90	367 359,80	279 611,10	0,57	
rolny	336 300	290 300	291 748	500 322,70	460 235,80	40 086,90	0,92	
Rok 2005								
od nieruchomości	5 620 000	5 320 000	5 431 227	6 331 158,30	5 259 238,80	1 071 919,50	0,83	222 623,10
od środków transportowych	343 000	350 000	360 935	780 962,40	423 967,30	356 995,10	0,54	
rolny	327 000	287 000	279 135	541 884,00	460 844,50	81 039,50	0,85	
Rok 2006 (połroczny)								
od nieruchomości	5 064 000	5 064 000	2 390 126	3 189 157,00	2 646 599,00	542 558,00	0,82	223 751,00
od środków transportowych	396 800	396 500	208 518	814 960,00	444 845,00	369 351,00	0,55	
rolny	350 100	350 100	157 245	-	-	-	-	

Na rok 2006 Rada Gminy i Urząd nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego

[Dowód: akta kontroli str. 71]

W 2005 r. uzyskano wyższe wpływy z tytułu podatku od nieruchomości (5 431 227 zł) od planowanych po zmianach (5 320 000 zł), a także wyższe do podatku naliczanego wg stawek uchwalonych przez Radę Gminy (5 259 238,80 zł). Było to skutkiem wpłaty 1.025.044,46 zł. zaległości, przez Syndyka - Rolno Przemysłowego Towarzystwa Inwestycyjnego „PZZ”.

Wzrost wartości podatku nienaliczonego z tyt. uchwał rady gminy w sprawie zwolnień uznaniowych z kwoty 12 180,80 zł. za 2004 r. do kwoty 222 623,10 zł. za 2005 r. wynikał z podjęcia przez Radę Gminy uchwały (w dniu 31 marca 2005 r.) zwalniającej od podatku od nieruchomości budowle wykorzystane do działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków.

[Dowód: akta kontroli str. 30]

3. Organizacja i zadania referatu rachunkowości oraz szczegółowość i prawidłowość prowadzenia przez gminy ewidencji księgowej podatków.

3.1 Zadania referatu podatków.

Zgodnie z § 3 obowiązującego w kontrolowanym okresie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511, ze zm.), zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie ewidencji podatków: *zadaniem referatu rachunkowości w zakresie poboru podatków i opłat jest:*

- 1) *prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków i opłat,*

44.

- 2) kontrola terminowej wpłaty należności przez podatników i inkasentów,
- 3) terminowe podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak upomnienia, tytuły wykonawcze,
- 4) zwracanie i zaliczanie nadpłat,
- 5) przeprowadzanie rozliczenia rachunkowo-kasowego inkasentów,
- 6) sporządzanie sprawozdań,
- 7) prowadzenie operacji kasowych i uzgadnianie obrotów kasy związanych z przyjmowaniem wpłat gotówką i z dokonywaniem zwrotów podatnikom za pośrednictwem kasy urzędu oraz terminowe wypłacanie gotówki z kasy na rachunek bankowy urzędu,
- 8) ustalenie na podstawie ewidencji księgowej danych potrzebnych do wydawania zaświadczeń o wysokości zaległości podatkowych.

Zgodnie §15 ust. 1 obowiązującego od dnia 1 stycznia 2005 r. regulaminu organizacyjnego Urzędu, wprowadzonego Zarządzeniem Nr ORG. 0151-33/04 Wójta Gminy Lubicz z dnia 20 grudnia 2004 r. (ze zm.) za cyt: „prowadzenie rachunkowości podatkowej” odpowiada Referat podatków, który jednocześnie zgodnie z w/w przepisem realizuje następujące zagadnienia:

- opracowywanie projektów uchwał Rady w sprawach podatków i opłat,
- wymiar i pobór podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego i leśnego,
- opiniowanie wniosków o ulgi w sprawie podatków i opłat,
- przygotowywanie opinii wójta dla Urzędu Skarbowego w sprawach udzielania ulg i umorzeń w podatkach stanowiących dochód Gminy,
- prowadzenie kontroli podatkowej,
- prowadzenie postępowań w sprawach podatkowych oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie,
- wykonywanie czynności związanych z zabezpieczeniem należności podatkowych oraz egzekucją podatków i opłat,
- wydawanie zaświadczeń i informacji w sprawach podatków i opłat lokalnych,
- prowadzenie spraw związanych z udzielaniem przedsiębiorcom pomocy publicznej w zakresie podatków.

Zgodnie z §11 ust. 1 pkt. 6 „prowadzenie obsługi kasowej Urzędu” zapewnia Referat finansowy.

[Dowód: akta kontroli str. 72-74]

W poprzednio obowiązującym regulaminie organizacyjnym Urzędu przyjętym uchwałą Nr XXIV/387/2000 Rady Gminy z dnia 21 lipca 2000 r. w §13 ust. 1 określono następujące zadania Referatu podatkowego w następujący sposób:

- opracowywanie projektów uchwał Rady w sprawach podatków i opłat,
- wymiar i pobór podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego i leśnego,
- opiniowanie wniosków o ulgi w sprawie podatków i opłat,
- przygotowywanie projektów opinii w sprawach ulgi w spłacie podatków stanowiących dochody Gminy,
- prowadzenie kontroli podatników,
- prowadzenie postępowań w sprawach podatkowych oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie;
- prowadzenie rachunkowości podatkowej;
- wykonywanie czynności egzekucyjnych, egzekucji administracyjnej w zakresie podatków i opłat oraz innych należności pieniężnych, przekazywanie ich do egzekucji w tym trybie przez inne komórki organizacyjne,

- wydawanie zaświadczeń w sprawach podatków i opłat lokalnych,
- egzekwowanie innych, niż podatkowe roszczeń Gminy.

Zgodnie z §12 ust 6 powyższego regulaminu prowadzenie obsługi kasowej Urzędu należało do zadań Referatu finansów.

3.2 Stosowane w Urzędzie zasady rozliczeń wpłat podatków i opłat.

Zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 8 lutego 2002 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy Lubicz określono m. in. zasady ewidencji podatków, które obejmowały następujące zagadnienia:

- obowiązek prowadzenia ewidencji podatków zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie ewidencji podatków;
- ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Jest to ewidencja szczegółowa w stosunku do całości ewidencji księgowej urzędu;

- zasady rachunkowości podatków i opłat w jednostkach samorządu terytorialnego obejmują prowadzenie ewidencji księgowej należnych i pobranych podatków i opłat (przypisy, odpisy, wpłaty, zwroty) oraz kontrolę terminowości realizacji zobowiązań i likwidację nadpłat.

- zasady tworzenia ewidencji analitycznej w zakresie podatków i opłat dotyczyły m. in. obowiązku prowadzenia odrębnego konta dla każdego podatnika, osoby trzeciej i inkasenta, w każdym podatku; dla każdej jednostki budżetowej i banku prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, w związku z którym ta jednostka budżetowa lub bank stał się dłużnikiem podatku; dla podatników zobowiązania pieniężnego prowadzi się odrębne konta; konta ksiąg pomocniczych prowadzi się z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

- zasady prowadzenia ewidencji podatków przy pomocy komputera, które przewidywały m. in. możliwość stosowania rozwiązań, które zapewniają: prowadzenie kont w komputerowej bazie danych; automatyczne wystawianie decyzji na zobowiązanie pieniężne (nakazu płatniczego), dla każdego podatnika oddzielnie, które następnie są dostarczane podatnikom.

W załączniku do w/w zasad ewidencji podatków określono wykaz kont syntetycznych stosowanych do ewidencji podatków i opłat oraz wykaz typowych operacji ujmowanych na kontach przewidzianych do ewidencji podatków i opłat oraz schemat ewidencji księgowej podatków i opłat.

[Dowód: akta kontroli str. 75-82]

3.3 Ewidencja księgowa podatków.

Badanie prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych i powiązań kont rachunkowych wykazało, m. in. że:

W Urzędzie ewidencja księgowa podatków prowadzona była przy pomocy programów komputerowych:

- 1) System finansowo – księgowy F-K, firmy Tor-Soft, ul. Lubicka 23/1, 87-100 Toruń – główny system komputerowy stosowany w księgowości Urzędu, w przypadku księgowania podatków – prowadzono za jego pomocą dziennik i konta księgi głównej (ewidencję syntetyczną);

- 2) konta ksiąg pomocniczych (ewidencję analityczną; konta podatników) prowadzono przy pomocy programów:

- Komunikacja, firmy Tor-Soft, Toruń (podatek od środków transportowych);

- Podatki – firmy „Romad”, ul. Leyka 7, Olsztyn (podatek rolny i od nieruchomości).

3) Ewidencja księgowa podatków była prowadzona zgodnie z przepisami § od 9 do 23 rozporządzenia w sprawie ewidencji podatków, w tym w szczególności:

Podstawą (dowodami źródłowymi) do dokonywania zapisów księgowych w w/w programach były dokumenty papierowe.

Zapisy księgowe dokonywane były za pośrednictwem klawiatury. Podczas dokonywania zapisów nanoszono m.in. dane o typie operacji, dacie operacji, dokumencie źródłowym.

Nie stwierdzono w Urzędzie przenoszenia zapisów między zbiorami danych składających się na księgi rachunkowe.

Zamiast kontokwitariusza w programach komputerowych (Podatki, Komunikacja) stosowane są rozwiązania polegające na prowadzeniu kont podatników zobowiązania pieniężnego. Oba programy umożliwiają automatyczne wystawianie decyzji na zobowiązanie pieniężne (nakazu płatniczego) dla każdego płatnika oddzielnie.

Na koncie 101 Kasa księgowano wpływ i rozchód gotówki z tytułu podatków w okresie do dnia 20 lutego 2005 r. (ostatnia operacja na koncie 101). Od tej daty Urząd nie prowadził kasy.

Na koncie 130 Rachunek bankowy księgowano wpływ środków budżetowych (z tytułu podatków) oraz zwroty z tytułu podatków.

Nie stwierdzono zapisów księgowych na koncie 140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe – w związku z zaprzestaniem prowadzenia kasy Urzędu.

Na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowano rozrachunki m. in. z podatnikami, osobami trzecimi (z tytułu odpowiedzialności solidarnej z podatnikami), z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich opłat.

Należności budżetowe zabezpieczone hipoteką zostały przeksięgowane z konta 221 na konto 226 – Długoterminowe należności budżetowe.

Nie stwierdzono (na kontach 011 – Środki trwałe, 020 Wartości niematerialne i prawne, 310 Materiały) wykonywania operacji związanych z zapłatą podatków w formie niepieniężnej.

Przychody budżetowe z tytułu podatków i opłat księgowane były na koncie 750 – Przychody i koszty finansowe (w korespondencji z kontem 221).

Ewidencja analityczna do konta 221 była prowadzona w systemach komputerowych ewidencji podatków. Księgowano operacje zgodnie z §16 rozporządzenia w sprawie ewidencji podatków. Ewidencja księgowa obejmowała informacje o rozrachunkach z osobami trzecimi z tytułu podatków (współwłaścicielami).

Prowadzono w Urzędzie Gminy księgowania rozrachunków należności z bankiem oraz rozrachunków z inkasentami.

W związku z prowadzeniem zamiast kontokwitariusza - rozwiązania polegającego na prowadzeniu kont podatników zobowiązania pieniężnego, nie prowadzono w Urzędzie pomocniczego konta zbiorczego zobowiązania pieniężnego wsi.

[Dowód: akta kontroli str. 83-89]

4. Podejmowanie decyzji organów gminy przy stosowaniu ulg podatkowych w podatkach wpłacanych bezpośrednio na rachunek gminy oraz skala udzielania ulg.

Skala, zakres i rodzaje stosowanych w Gminie ulg podatkowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5

(w zł)					
Wyszczególnienie (podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych i podatek rolny)	Liczba wniosków (szt.)	Kwota wynikająca z wniosków	Liczba decyzji uwzględnia- jących wnioski w całości lub w części (szt.)	Kwota wynikająca z decyzji uwzględniających wnioski w całości lub w części	Różnica 3-5
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Rok 2004					
Zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-
Umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowych lub odsetek	220	370 155,48	197	237 775,51	132 379,97
Odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie zapłaty podatku na raty	40	26 759,35	39	25 102,51	1 656,84
Razem	260	396 914,83	236	262 878,02	134 036,81
Rok 2005					
Zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-
Umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowych lub odsetek	399	422 149,85	341	117 561,03	304 588,82
Odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie zapłaty podatku na raty	26	423 874,97	25	416 150,97	7 724,00
Razem	425	846 024,82	366	533 712,00	312 312,82
Rok 2006 (I półrocze)					
Zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-
Umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowych lub odsetek	92	301 838,85	82	25 832,24	276 006,61
Odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie zapłaty podatku na raty	7	11 959,98	7	11 959,98	0,00
Razem	99	313 798,83	89	37 792,22	276 006,61

W 2004 r. na 260 wniosków o umorzenie całości lub części podatku oraz odroczenie terminu płatności lub rozłożenie zapłaty podatku na raty uznano 236 – tj. 91 %;

W 2005 r. na 425 w/w wnioski uznano 366 – tj. 86%;

W 2006 r. (I połowa) na 99 w/w wnioski uznano 89 – tj. 90%

Nie stwierdzono w dokumentacji Urzędu Gminy za lata 2004-2006 (I połowa) decyzji dot. zaniechania poboru podatku.

Wartość wszystkich uznanych wniosków w poszczególnych latach stanowiła:

w 2004 r. – 262 878,02 zł (umorzeń i odroczeń) tj. **66%** kwot wnioskowanych ogółem wynoszących 396 914,83 zł;

w 2005 r. – 533 712,00 zł (umorzeń i odroczeń) tj. **63%** kwot wnioskowanych ogółem wynoszących 846 024,82 zł.;

w 2006 r. (I połowa) – 37 792,22 zł. (umorzeń i odroczeń) **12%** kwot wnioskowanych ogółem wynoszących 313 798,83 zł..

[Dowód: akta kontroli str. 90-92]

Badaniu poddano 75 losowo wybranych spraw dotyczących umorzenia zaległości podatkowych odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty – wszczętych w okresie kontrolowanym na podstawie wniosków podatników, w tym:

- 26 spraw z 2004 r., z czego 12 dotyczących podatku od nieruchomości (interwał 10, liczba losowa 3,38) 2 podatku od śr. transportowych (liczba losowa 4,89, interwał 10,5), 12 podatku rolnego (interwał 9,58, liczba losowa 9,23);
- 39 spraw z 2005 r., z czego 17 dotyczących podatku od nieruchomości (interwał 10, liczba losowa 3,93), 2 podatku od śr. transportowych (liczba losowa 4,96, interwał 9), 20 podatku rolnego (interwał 14,45, liczba losowa 1,21)
- 10 spraw z 2006 r. /I połowa/, z czego 6 dotyczących podatku od nieruchomości (interwał 9,17, liczba losowa 2,66); 4 dotyczących podatku rolnego (interwał 10; liczba losowa 5,26).

[Dowód: akta kontroli str. 93-94]

Spośród badanych łącznie 75 spraw:

- 7 (tj. 9,33%) dotyczyło odroczenia terminu płatności (5 z 2004 r. i po 1 z lat 2005-2006 I połowa) – wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie;
- pozostałe 68 (tj. 90,77%) spraw dotyczyło wniosków o umorzenie zaległości podatkowych (21 z 2004 r., 38 z 2005 r. i 9 z 2006 r. /I połowa/) – z czego 62 rozpatrzono pozytywnie a 7 odmownie (3 z 2004 r.; 3 z 2005 r. i 1 z 2006 r.)

W 70 przypadkach sprawy zakończono decyzjami a w 5 postanowieniami.

Spośród postanowień:

- 4 dotyczyły pozostawienia sprawy bez rozpatrzenia zgodnie z art. 169 §4 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), zwanej dalej ordynacją podatkową, po uprzednim wystosowaniu wezwania wnoszącego o usunięcia braków we wniosku, zgodnie z art. 169 §1 w/w ustawy.
- 1 dotyczyło niemożności wszczęcia postępowania – zgodnie z art. 165a § 1 ordynacji podatkowej.

Wydane decyzje zawierały elementy, o których mowa w art. 220 ordynacji podatkowej – w tym w szczególności: oznaczenie organu podatkowego; datę jej wydania; oznaczenie strony; powołanie podstawy prawnej; rozstrzygnięcie; uzasadnienie faktyczne i prawne; pouczenie o trybie odwoławczym - jeżeli od decyzji służy odwołanie; podpis osoby upoważnionej, z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego. Postanowienia zawierały wszystkie elementy, o których mówi art. 217 ordynacji podatkowej.

We wszystkich przypadkach zasadność podjętej decyzji została udokumentowana w aktach spraw – ze wskazaniem przesłanek do udzielenia ulg i odroczeń lub ich odmowy.

Wszystkie sprawy zakończono w terminie.

[Dowód: akta kontroli str. 95-97]

Rada Gminy nie wprowadziła w okresie kontrolowanym opłaty prolongacyjnej.

5. Skuteczność i poprawność egzekwowania zaległości z tytułu tych podatków.

5.1. Stan zaległości w latach 2004-2006 (I połowa).

Szczegółowy stan zaległości z tytułu objętych kontrolą podatków oraz działania egzekucyjne podjęte przez Urząd przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6 - Stan zaległości z tytułu podatków objętych kontrolą w Gminie. /w zł/

Wyszczególnienie	Stan zaległości podatkowych na koniec roku poprzedniego	Liczba wystawionych upomnień	Kwota na którą wystawiono upomnienia	Liczba wystawionych tytułów wykonawczych	Kwota wystawionych tytułów wykonawczych	Kwota ściągniętych w ciągu roku zaległości	Relacja % 6:2	Stan zaległości podatkowych na koniec roku
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rok 2004								
Podatek od nieruchomości	1 824 220,49	1 318	1 367 861,82	222	369 037,50	205 891,82	0,20	2 140 807,80
Podatek od środków transportowych	122 343,29	*	*	28	36 121,10	4*	0,30	122 137,56
Podatek rolny	47 357,34	481	374 805,80	54	52 121,20	22 274,47	1,11	75 50,46
Rok 2005								
Podatek od nieruchomości	2 140 807,80	1 374	2 291 699,78	169	127 296,30	1 297 550,80	0,06	1 467 287,41
Podatek od środków transportowych	122 137,56	*	*	25	38 715,50	0	0,032	142 940,66
Podatek rolny	75 50,46	158	169 345,28	60	81 225,00	26 543,70	1,07	81 588
Rok 2006 (I półrocze)								
Podatek od nieruchomości	1 467 287,41	398	838 108,96	124	53 635,00	127 899,91	0,04	1 675 319,49
Podatek od środków transportowych	142 940,66	*	*	29	40 611,00	0	0,28	170 444,36
Podatek rolny	81 588,29	250	185 588,09	0	0	12 262,50		90 578,60

* zgodnie z §3 ust. 3 w związku z §13 pkt 2 rozporządzenia ministra finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - wierzyciel może wszcząć postępowanie egzekucyjne bez uprzedniego doręczenia upomnienia w przypadkach gdy zobowiązany ma ustawowy obowiązek obliczenia lub uiszczenia należności pieniężnej bez wezwania.

** komputerowy system ewidencji podatku od środków transportowych nie umożliwia zliczenia rocznej kwoty ściągniętych zaległości /system nie wyróżnia wpłat bieżących od wpłat zaległości/

Oprócz działań dotyczących egzekucji zaległości podatkowych wymienionych w powyższej tabeli, Urząd prowadził sprawy związane ustanowieniem hipotek przymusowych zgodnie z art. 164 ust. z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Na dzień 30 czerwca 2006 r. ustanowiono w/w hipoteki w zaległości dotyczących:

- w 31 sprawach, na łączną kwotę 165.343,30 zł - podatku od nieruchomości;
- w 2 sprawach, na łączną kwotę 24.398,00 zł – podatku od środków transportowych;
- 7 sprawach, na kwotę 96.973,60 zł. dot. podatku w łącznym zobowiązaniu.

[Dowód: akta kontroli str. 98]

5.2. Działania egzekucyjne

Badaniu pod względem skuteczności działań egzekucyjnych poddano łącznie 30 losowo wybranych podatników zalegających z opłatą poddanych kontroli podatków (po 10 z każdego podatku).

W związku z niemożnością uzyskania z systemu komputerowego listy podatników zalegających z opłatą podatków przez cały kontrolowany okres – do badania wybrano podatników wykazanych na liście podmiotów zalegających z opłatą podatków na dzień 30.12.2004 r.

/podatek od nieruchomości - populacja 524, interwał 52,4 liczba losowa 14,83;
podatek od śr. transportu – populacja 181, interwał 18,1 liczba losowa 14,43;
podatek rolny – populacja 62, interwał 6,2 liczba losowa – 3,56/

Dodatkowo celowo do badania dobrano po 3 podatników mających najwyższą kwotę zaległości (wg. stanu na dzień 30.06.2006 r.) z tytułu kontrolowanych podatków (łącznie 9).

[Dowód: akta kontroli str. 99-100]

a) wystawianie upomnień

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 137, poz. 1541 ze zm.), zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie wykonania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, *jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia.* Jednocześnie, zgodnie z § 2 w/w rozporządzenia, *wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych.*

W okresie od września 2005 r. do maja 2006 r. nie wystosowano żadnego z upomnienia do badanych podmiotów zalegających z opłatą podatku rolnego (łącznie 13 podmiotów). podczas gdy na koniec okresu kontrolowanego zaległości występowały u 8 podatników (5 dobranych losowo 3 celowo).

[Dowód: akta kontroli str. 105-106]

Upomnienia wystosowano w czerwcu 2006 r. (do 8 podmiotów). Dotyczyły one następujących zaległości:

Data upomnienia	Numer upomnienia	Podmiot zalegający	Data płatności	Kwota zaległości /zł/
22.06.2006	562	Aleksandra M.	15.03.2006	42
			15.05.2006	42
23.06.2006	615	Piotr J.	15.09.2005	75,10
			15.11.2005	75,10
26.06.2006	675	Roman K.	15.11.2005	13,40
21.06.2006	456	Piotr D.	15.03.2005*	24,80
			15.05.2005*	24,80
			15.09.2005	24,80
			15.11.2005	24,90
			15.03.2006	22,00
			15.05.2006	22,00
23.06.2006	598	Marcin A.	15.03.2006	28,00
			15.05.2006	28,00
23.06.2006	626	Zdzisław P.	15.03.2006	5485,95
			15.05.2006	5486,00

22.06.2006	592	Jerzy Z.	15.03.2005	2316,60
			15.05.2005	2316,60
			15.09.2005	2316,60
			15.11.2005	2316,50
			15.03.2006	2357,00
			15.05.2006	2357,00
26.06.2006	644	Janusz T.	15.09.2005	2904,10
			15.11.2005	5714,30
			15.03.2006	5838,00
			15.05.2006	5838,00

* W stosunku do tych rat upomnienie wystawiono po raz drugi – pierwsze w dniu 21.07.2005 r.

W/w upomnienia wystosowano na łączną kwotę 45.693,55 zł., z czego:

- na kwotę zaległości 13.773,00 zł powstałych w okresie 1-2 miesięcy przed datą wysłania upomnienia,
- na kwotę zaległości 13.772,95 zł powstałych w okresie 3-4 miesięcy przed datą wysłania upomnienia,
- na kwotę zaległości 8.144,20 zł powstałych w okresie 7-8 miesięcy przed datą wysłania upomnienia,
- na kwotę zaległości 5.320,6 zł powstałych w okresie 9-10 miesięcy przed datą wysłania upomnienia,
- na kwotę zaległości 4.682,8 zł powstałych ponad rok przed datą wysłania upomnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 110-117]

W pozostałych badanych sprawach w przypadku, gdy podatnik zalegał w okresie kontrolowanym z uiszczeniem podatku – Urząd wystosowywał upomnienia stosownie do przepisów §3 i §4 rozporządzenia w sprawie wykonania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym – stosując przewidziane przepisami wzory oraz zasad doręczania w/w dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str. 101-109]

Zgodnie z zakresem obowiązków, za sporządzenie w/w upomnień odpowiedzialna była Pani Dorota Kamińska, która wyjaśniła, że cyt: *„trudności w realizacji powierzonych mi nowych zadań tj. wysyłania wezwań do zapłaty (...) wystąpiły z powodu zobowiązania mnie do wykonywania innych prac tj.:*

- *zaangażowania mnie w prace związane z inwentaryzacją;*
- *zakończenie roku (praca przy sprawozdaniach rocznych),*
- *praca przy wysyłaniu decyzji płatniczych na rok 2006.*

Po zakończeniu prac w styczniu 2006 r. wysłałam w pierwszej kolejności wezwania do zapłaty zaległość w podatku od nieruchomości i innych należności, a dopiero w czerwcu po zaksięgowaniu I i II raty podatku – na łączne zobowiązanie pieniężne.”

[Dowód: akta kontroli str. 226-227; 220]

Pani Danuta Szewczyk – Kierownik referatu podatkowego, która podpisała z upoważnienia Wójta w/w 8 upomnień w czerwcu wyjaśniła m. in., że cyt: *„Dnia 19.05.2005r. powierzyłam obowiązki wystawiania upomnień pani inspektor Dorocie Kamińskiej, która również zajmuje się księgowaniem wpłat należności podatkowych. Zamiarem moim było usprawnienie prac związanych z windykacją należności. Jednakże, upomnienia dla osób zalegających z opłatą podatku rolnego zostały*

wystawione ze znacznym opóźnieniem. (...) Jako kierownik referatu podatkowego wykonuję również czynności etatowego pracownika, zajmuję się również wymiarem podatku od nieruchomości dla osób prawnych - 87 podatników i dla osób fizycznych - 1 210 podatników. W związku z tym nie jestem w stanie w pełnym zakresie na bieżąco kontrolować podległych mi pracowników."

[Dowód: akta kontroli str. 119]

- spłaty zaległości podatkowych, na które wystawiono w/w upomnienia dokonało 3 spośród wymienionych wyżej 8 podatników:

- Piotr D – 28.06.2006 r. – spłata całości zobowiązania;

- Piotr J. – 01.08.2006 r. – spłata całości zobowiązania;

- Janusz T – 04.07.06 – spłata części zobowiązania w kwocie 4.792,20 + odsetki.

[Dowód: akta kontroli str. 106]

Wyjaśniająca Pani Danuta Szewczyk przedstawiła także podjęte okresie do dnia 27.09.2006 r. (data złożenia wyjaśnień) czynności egzekucyjne w stosunku do poszczególnych podmiotów zalegających z opłatą podatku:

„Odnosząc się do 8 podatników zalegających z opłatą podatku rolnego wyjaśniam co następuje:

-(...)

- podatnik z listy nr 33 (Aleksandra M. – przypis kontr.), zaległość w kwocie 84,00 - wystawiono upomnienie 22.06.2006r. na zaległość I i II rata 2006 , zaległość za 2005r. kwocie 183,30 została zapłacona w dniu 19.01.2006r.,

- podatnik z listy nr 69 (Roman K. – przypis kontr.), zaległość w kwocie 13,40 - wystawiono upomnienie 26.06.2006r. dot. zaległości IV raty 2005, ponieważ kwota nie przekracza 5-krotnej wartości kosztów upomnienia nie wystawiono tytułu wykonawczego,

-(...)

- podatnik z listy nr 161 (Zdzisław P. – przypis kontr.), zaległość w kwocie 66.482,55 - wystawiono upomnienie 23.06.2006r. dot. I i II raty 2006r. na kwotę 10 972,00 zł. Upomnienie nie zostało odebrane przez dłużnika. Wystawianie tytułu wykonawczego było niemożliwe, gdyż podatnik zwracał się z prośbą o rozłożenie na raty zapłaty zaległości a następnie o odroczenie terminu płatności. Ponadto firma jest na skraju bankructwa i jedynym wyjściem było dokonanie wpisu hipoteki przymusowej w kwocie 55 510,55zł. za lata 2004,2005.

- podatnik z listy nr 244 (Jerzy Z. – przypis kontr.) , zaległość w kwocie 57 742,20 - zaległość w kwocie 34 74,40 jest wpisana jako hipoteka przymusowa, na pozostałą zaległość za rok 2005 i I, II ratę 2006 na kwotę 23 067,80 wystawiono upomnienie w dniu 22.06.2006r. a następnie w dniu 03.08.2006r. wystawiono tytuły wykonawcze na tą kwotę. Nadmieniam, że tytuły wykonawcze na zaległości podatkowe dla tego dłużnika złożone są w urzędzie skarbowym już od roku 1999. W roku 2001 nastąpił zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej, jednakże sprzedaż nieruchomości przez komornika sądowego nie doszła do skutku.

- podatnik z listy 206 (Janusz T.- przypis kontr.), zaległość w kwocie 20.294,40 - wystawiono upomnienie w dniu 26.06.2006r. dot. części IV raty 2005 i I, II ratę za 2006 następnie w dniu 01.08.2006r. wystawiono tytuły wykonawcze na w/w kwotę...

[Dowód: akta kontroli str. 119]

b) kierowanie tytułów wykonawczych do urzędu skarbowego

Zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.), zwanej dalej ustawą o postępowaniu egzekucyjnym, w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Organ egzekucyjny, zgodnie z art. 26 § 1 w/w ustawy, wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru.

Jednocześnie zgodnie z przepisami § 5 ust 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym - po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy, który niezwłocznie przesyła do urzędu skarbowego.

W okresie 1 styczeń 2005 – 30 czerwiec 2006 nie wystawiono żadnego tytułu wykonawczego w stosunku do 2 podmiotów zalegających z opłata podatku od nieruchomości (podmiotów wybranych do badania celowo – w związku z najwyższą kwotą zaległości na dzień 30 czerwca 2006 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 101-109]

W przypadku podatnika – **Hydro Energia Drwęca Sp. z o.o.** ul. Młyńska 12, 87-162 Lubicz:

Kwota zaległości (podstawowej) na dzień 30 czerwca 2006 r. wynosiła 271.155,14 zł (na dzień 15.05.2006 r. – 270.470,14 zł). Zaległość podatkowa była skutkiem nieopłacenia:

- w okresie 30.03.2005 r. – 28.02.2006 r. rozłożonych na 12 rat zaległości za rok 2004 – wynoszących 230.213,60 zł (zgodnie z decyzją Wójta Gminy z dnia 01.03.2005 r., znak: POD.3110-P/5/05);

- w okresie 15.08.2005 – 15.12.2005 r. 5 rat podatku od nieruchomości na kwotę 36.831,54 zł;

- w okresie 15.01.2005 – 15.06.2005 r. 6 rat podatku od nieruchomości na kwotę 4.110,00 zł.

W okresie 1 stycznia 2005 r. – 30 czerwca 2006 r. Urząd wystosował do w/w Spółki łącznie 6 upomnień (21.01.2005, 14.05.2005, 13.06.2005, 14.10.2005, 23.12.2005, 11.05.2005). W powyższym okresie nie wystawiono wobec zaległości Spółki Hydro Energia Drwęca tytułu wykonawczego.

W dniu 21 lipca (tj. po okresie kontrolowanym) Hydro Energia Drwęca Sp. z o.o. złożyła wniosek na podstawie art. 66 § 1 pkt 2 ordynacji podatkowej – o przeniesienie prawa własności (działki gruntowej o powierzchni 1,13 ha położonej przy ul. Młyńskiej 12) w poczet wierzytelności.

W dniu 5 września 2006 r. Wójt w odpowiedzi na wniosek wystosował do w/w podatnika pismo, w którym stwierdzono (zgodnie z sporządzoną w Urzędzie Gminy w dniu 24 sierpnia 2006 r. opinią prawną), że przeniesienie prawa własności, w opinii Urzędu Gminy, wymaga posiadania przez podatnika prawa własności do w/w gruntu, podczas gdy Spółkę Hydro Energia posiada prawo do użytkowania wieczystego. Ponadto wątpliwość Wójta budziło obciążenie w/w gruntu hipoteką.

[Dowód: akta kontroli str. 120-133]

W sprawie przyczyny braku wystawienia tytułów wykonawczych w stosunku do zaległości podatkowych podmiotu Hydro Energia Sp. z o.o. Wójt wyjaśnił, że cyt.:

„(...) spółka powyższa nabyła nieruchomość od syndyka masy upadłości. Trwające wiele lat postępowanie upadłościowe doprowadziło w końcu do znalezienia nabywcy. Zakup między innymi powyższej nieruchomości, który z pewnością był dla inwestora znaczącym wydatkiem doprowadził do spłacenia znacznych zaległości z tytułu podatku od nieruchomości po upadłym Rolno Przemysłowym Towarzystwie Inwestycyjnym „PZZ”. Gmina odzyskała w wyniku czynności syndyka kwotę ponad 1 milion złotych. Warto podnieść, iż dłużnik nie uchylał się od kontaktów z urzędem - wielokrotnie przedstawiając swoją sytuację. Dwukrotnie odmówiono dłużnikowi umorzenia zobowiązania - 12.07.2004 oraz 4.08.2006. Ciężka sytuacja dłużnika wynika z przedłużającego się procesu inwestycyjnego. Inwestor poniósł wydatki na uruchomienie inwestycji - elektrowni wodnej (w tym szczególności na zakup turbin) tymczasem na skutek protestów m.in. Polskiego Związku Wędkarskiego O / Toruń oraz Przedsiębiorstwa Hodowlanego „Pstrąg” inwestycja nie uległa jeszcze zakończeniu co uniemożliwia rozpoczęcie działalności i przynoszenie zysku z którego zaczęto by dokonywać spłaty zaległości. Wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi natychmiast doprowadziłoby do upadłości przedsiębiorcy.

Warto zaznaczyć, iż dłużnik złożył w dn. 21.07.2006 r. w trybie art. 66 ordynacji podatkowej wniosek o przeniesienie działki gruntowej na poczet zaległego podatku. Wniosek ten jest obecnie na etapie rozpatrywania przez gminę (wnioskodawca jest w trakcie dokonywania przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności). O ile nie będzie żadnych innych możliwości spłaty zadłużenia gmina być może przychyli się do złożonego wniosku.”

W dniu 03.10.2006 r. Pan Marek Olszewski – Wójt Gminy wystosował pismo żądające wyjaśnień od Hydro Energia Drwęca Sp. z o.o. w sprawie obciążenia nieruchomości mającej być przedmiotem przejęcia (o sugerowanej przez Spółkę wartości 735.500 zł) hipoteką przymusową w kwocie 2.388.572 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 179]

W przypadku podatnika – **Elwik Sp. z o.o.** – ul. Toruńska 87-162 Lubicz:

Kwota zaległości (podstawowej) na dzień 30 czerwca 2006 r. wynosiła 438.842,50 zł, (426.186,50 zł, na dzień 15.05.2005 r.). Zaległość podatkowa wynikała z nieopłacenia w terminie rat podatku od nieruchomości płatnych od stycznia 2005 do czerwca 2006 r. (do 15 dnia każdego miesiąca).

W stosunku do w/w podmiotu w okresie roku 2005 – I połowy 2006 r. wystosowano łącznie 4 upomnienia (14.04.2005, 13.08.2005, 23.12.2005, 11.05.2006 r.), z których ostatnie wystawiono na kwotę zaległości podatkowych – 413.530,50 zł. W/w okresie nie wystawiono wobec w/w zaległości tytułu wykonawczego.

[Dowód: akta kontroli str. 137-143: 144]

W dokumentacji podatnika – Elwik Sp. z o.o. znajdowały się 2 odpowiedzi na wystosowane przez Urząd upomnienia – oba podpisane przez Prezesa Zarządu Spółki:

- w piśmie z 28.12.2005 r. wnioskowano do Wójta Gminy o wstrzymanie postępowania i nie naliczanie dodatkowych odsetek;

- w piśmie z 19.05.2006 r. wnioskowano do Wójta Gminy o nie naliczanie odsetek od zaległości podatkowych.

Oba wnioski motywowano planowanym porozumieniem w sprawie przejęcia przez Gminę od Spółki sieci kanalizacji deszczowej w miejscowościach Złotoria, Lubicz Górny i Lubicz Dolny.

W odpowiedziach (z dnia 06.01.2006 r. i 01.06.2006 r.) na w/w pisma Wójt Gminy wyraził zgodę na to, że nie będzie wszczynał postępowania w sprawie ściągnięcia zaległości podatkowych w drodze egzekucji administracyjnej. Wójt nie wyraził zgody na odstąpienie od naliczania odsetek za zwłokę.

[Dowód: akta kontroli str. 145-148]

W sprawie przyczyny braku wystawienia tytułów wykonawczych w stosunku do zaległości podatkowych podmiotu Elwik Sp. z o.o. Wójt wyjaśnił, że cyt:

„(...) analiza problematyki dotyczącej zobowiązań spółki „Elwik” wobec Gminy winna być rozpatrywana z uwzględnieniem specyfiki tej spółki.

Spółka „Elwik” jest spółką, w której gmina ma znaczącą ilość udziałów. Aktualnie ilość posiadanych przez Gminę udziałów w spółce to 340 udziałów czyli 85 % kapitału zakładowego spółki.

Specyficzność spółki „Elwik” wynika również z okoliczności, iż spółka wykonuje zadania z zakresu użyteczności publicznej, które w znacznej mierze są zadaniami własnymi gminy. Konieczność podjęcia znaczących inwestycji w zakresie infrastruktury, które przekraczały możliwości finansowe gminy wpłynęła na decyzję rady gminy o utworzeniu wspólnie z inwestorem prywatnym spółki kapitałowej Elwik. Spółka ta podjęła znaczące inwestycje w zakresie infrastruktury w postaci budowy sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. Wybudowała 7378 metrów bieżących wodociągów, 18.228 mb kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, 7473 mb kanalizacji tłocznej grawitacyjnej oraz 3524 mb kanalizacji deszczowej. Na inwestycje powyższe spółka przeznaczyła niemal całość posiadanych środków finansowych. Budowa sieci kanalizacyjnych na terenie gminy w oczywisty sposób wpłynie pozytywnie na życie lokalnej społeczności.

Zadaniem Elwiku jest również bieżąca dostawa wody i odprowadzanie ścieków na rzecz ludności gminy. Gmina Lubicz ma nad tym pełną kontrolę poprzez coroczne zatwierdzanie w formie uchwał rady gminy tariff na dostawę wody i odprowadzanie ścieków. Należy zauważyć, iż (...) Gmina przez cały okres działalności spółki ma wpływ na jej decyzje i działalność jako jej udziałowiec. Aktywność gminy doprowadziła m.in. do znaczącego poprawienia sytuacji spółki poprzez umorzenie zobowiązań spółki poprzez zwolnienie z długu przez wierzyciela spółki - drugiego udziałowca spółkę PBG sp. z o.o. która umorzyła zobowiązania Elwik z tytułu udzielonej pożyczki w kwocie 3. 5 min. złotych Przedmiotowa pożyczka posłużyła uprzednio Elwikowi na dokonanie zapłaty na rzecz Gminy czynszu dzierżawnego za dzierżawę sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej (chodzi o inne sieci niż te wybudowane przez Elwik) Pośrednio więc w oczywisty sposób skorzystała na tym Gmina.

Podjęcie kroków windykacyjnych - poprzez wystawienie tytułów wykonawczych i wszczęcie egzekucji poprzez urząd skarbowy mogłoby utrudnić bieżącą dostawę wody na rzecz jej mieszkańców i uniemożliwić dokończenie rozpoczętych inwestycji.

Gmina miała przy tym również na uwadze zobowiązania umowne Elwik m.in. związane z wykonywanymi inwestycjami. Niewypełnienie zobowiązań przez Elwik mogło rodzić roszczenia odszkodowawcze tej spółki wobec innych podmiotów co pośrednio i tak dotknęłoby gminę poprzez uniemożliwienie, a przynajmniej przesunięcie w czasie dokończenia inwestycji kanalizacyjnych.

Zaznaczyć można także, iż można było mieć nadzieję, iż trwające prace nad ustawą o partnerstwie publiczno prawnym obejmą zwolnieniem od podatku od nieruchomości spółki tego typu (także powstałe przed wejściem w życie ustawy).

Wskazać należy, iż zobowiązanie podatkowe Elwik ulegnie w najbliższym czasie umorzeniu poprzez przejęcie własności części wybudowanych przez Elwik sieci. Odpowiedni wniosek w trybie ordynacji podatkowej został przez dłużnika złożony. Z uwagi na spełnienie wymagań wynikających z art. 66 ordynacji podatkowej oraz okoliczność iż Gmina nabędzie własność sieci znacznie poniżej wartości ich wytworzenia wniosek powyższy zostanie rozpatrzony pozytywnie."

[Dowód: akta kontroli str. 134-135]

Pod ustaleniu opisanego wyżej stanu faktycznego Urząd Gminy (w okresie przeprowadzania kontroli), podjął następujące działania zmierzające do wyegzekwowania od Spółki Elwik zaległości podatkowych.

W dniu 25 września 2006 r. Elwik Sp. z o.o. złożyła na podstawie art. 66 § 1 pkt 2 ordynacji podatkowej wniosek o przejęcie nieruchomości tj:

- sieci kanalizacji deszczowej w Lubiczu Górnym i Złotorii o długości 3394 mb,
 - sieci kanalizacji deszczowej w miejscowości Lubicz Dolny o długości 585 mb,
- w zamian za zaległości w podatku od nieruchomości.

[Dowód: akta kontroli str. 159-160]

W dniu 30 września 2006 r., na podstawie art. 66 §1 pkt. 2 ordynacji podatkowej, zawarte zostało porozumienie między Gminą – reprezentowaną przez Wójta Gminy a „Elwik” Sp. z o.o. na mocy którego spółka przekazała Gminie własność sieci kanalizacji deszczowej o łącznej wartości 535.092 zł. brutto w zamian za wygaśnięcie zobowiązania podatkowego. W związku z tym, że zobowiązanie podatkowe wynosiło w dniu podpisania porozumienia 538.755,50 zł (475.810,50 zaległości podstawowej i 61.945 zł odsetek) tzn. było większe od wartości przekazanego majątku o 3.647,50 zł. „Elwik” zobowiązany został do spłaty tej części zobowiązania w ciągu 7 dni kalendarzowych od zawarcia porozumienia.

[Dowód: akta kontroli str. 166]

Wartość przekazanej sieci kanalizacji deszczowej – została określona operatem szacunkowym z dnia 2 września 2006 r. przez rzeczoznawcę majątkowego.

Możliwość wygaśnięcia zobowiązania podatkowego na wniosek „Elwik” Sp. z o.o., jego formę i tryb – ustalono w oparciu o opinię prawną z dnia 28.09.2006 r. Rady Prawnego Urzędu Gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 167-170]

W dniu 30.09.2006 r. dokonano przekazania w/w składnika majątku.

[Dowód: akta kontroli str. 171]

W związku z powyższym Urząd Gminy w dniu 3 października wydał postanowienie o rozliczenie kwoty 535.092,00 zł. na poczet zaległości w podatku od nieruchomości za rok 2005 i 2006 oraz odsetek obliczonych na dzień 30.09.2006 r. W dniu 4 października wydano decyzję stwierdzającą wygaśnięcie zobowiązania.

[Dowód: akta kontroli str. 175-178]

Spółka „Elwik” dokonała w dniu 16.10.2006 r. wpłaty pozostałej kwoty zaległości w wysokości 3.647,50 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 172]

5.3 Przyczyny i skala występowania w Gminie przypadków przedawnienia zobowiązań z tytułu objętych kontrolą podatków.

W okresie lat 2004-2006 (I półrocze) przedawnieniu uległo łącznie 25 zobowiązań podatkowych, na łączną kwotę (bez odsetek) - 14.365,49 zł, z czego:

- 6148,70 w 2004 r.

- 8216,79 w 2005 r.

- w 2006 r. /I półrocze/ nie stwierdzono przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Badaniu poddano wszystkie w/w przypadki przedawnień. We wszystkich przypadkach przedawnienie nastąpiło po stwierdzeniu przez Urząd Skarbowy bezskuteczności egzekucji, którą uzasadniono:

- w 9 przypadkach - niemożnością ustalenia adresu zamieszkania;

- w 16 przypadkach – nieściągalnością.

[Dowód: akta kontroli str. 151-152]

6. Prawidłowość i skuteczność prowadzenia przez gminy własnych kontroli podatkowych.

W dniu 23 września 2004 r. Wójt Gminy wydał zarządzenie Nr ORG/090-21/04 w sprawie ustalenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Lubicz.

Powyższe zarządzenie ustaliło Regulamin Kontroli Wewnętrznej (zwany dalej Regulaminem) oraz powierzało jego wykonywanie – skarbnikowi Gminy, kierownikom komórek organizacyjnych urzędu Gminy oraz pracownikom upoważnionym do wykonywania określonych czynności kontrolnych.

Powyższy Regulamin określał m.in. następujące zagadnienia: podstawowe cele kontroli, przedmiot kontroli wewnętrznej; podstawowe zadania kontroli wewnętrznej; kryteria realizacji zadań kontrolnych; podstawy organizacji kontroli; rodzaje i formy kontroli; podstawowe zasady i organizacja kontroli funkcjonalnej; kontrola dokumentów; podstawowe cele, zasady i organizacja kontroli instytucjonalnej; planowanie kontroli; obowiązki kontrolujących; obowiązki kierownika komórki kontroli; przebieg postępowania – procedury kontroli; sposób dokumentowania czynności kontrolnych; zasady kontroli jednostek organizacyjnych; wzory dokumentów w postępowaniu kontrolnym.

W szczególności:

Jako obszar objęty w/w Regulaminem określono w §8 - gromadzenie dochodów, wydatkowanie środków publicznych, gospodarka mieniem komunalnym oraz realizacja ustawy o zamówieniach publicznych.

Ustalono w §18 w zw. z §22 w/w Regulaminu trzy formy prowadzenia kontroli funkcjonalnej związane z etapami działań:

- wstępną (badanie decyzji i operacji planowanych);

- bieżącą (badanie czynności i operacji podczas ich wykonywania);

- następczą (badanie przedsięwzięć i czynności już zrealizowanych);

W § 36 w/w Regulaminu określono dziedziny objęte kontrolą instytucjonalną:

- zarządzanie działalnością;

- kompetencje;

- ewidencjonowanie i przetwarzanie operacji;

- ewidencja składników majątkowych;

- zabezpieczenie dokumentów;
- zgodność stanu wynikającego z ksiąg ze stanem faktycznym.

[Dowód: akta kontroli str. 153-162]

W Urzędzie Gminy nie powołano komórki audytu wewnętrznego. Osiągane przychody i wydatki Gminy w latach 2003-2005 wynosiły zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi rocznymi (Rb-NDS):

w 2003 r. dochód - 24.534 tys. zł.; przychód 1.456 tys. zł.; wydatki 23.626 tys. zł.;

w 2004 r. dochód - 24.390 tys. zł.; przychód 5.000 tys. zł.; wydatki 26.577 tys. zł.;

w 2005 r. dochód - 29.863 tys. zł.; przychód 7.835 tys. zł.; wydatki 33.005 tys. zł.;

W związku z powyższym – nie przekroczono progu przychodów środków publicznych i wydatków środków publicznych (w wysokości 35.000 tys. zł.) zobowiązujący Gminę do prowadzenia audytu wewnętrznego w latach 2004-2006.

W latach 2004-2006 (I kwartał) Urząd Gminy przeprowadził łącznie 8 kontroli podatkowych, z czego 3 w 2004 r. i po 2 w latach 2005-2006 (I kwartał).

Zakres wszystkich 8 kontroli obejmował ustalenie faktycznej podstawy opodatkowania nieruchomości (w tym w 2 przypadkach – w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej).

Badaniu poddano prawidłowość przeprowadzenia wszystkich z w/w kontroli.

Wszystkie 8 kontroli przeprowadzano na podstawie imiennego upoważnienia wystawionego przez Wójta –zgodnej z art. 283 ordynacji podatkowej;

Czynności kontrolne obejmowały m. in.:

- przeprowadzenie wizji lokalnej – w 7 przypadkach (w jednym dwukrotnie);

- przesłuchanie świadka - w 1 przypadku;

- żądanie udostępnienia dokumentów i sporządzanie z nich kopii – w 2 przypadkach.

Przebieg w/w 8 kontroli udokumentowano w protokołach – zgodnie z art. 290 ordynacji podatkowej.

W jednym przypadku – stwierdzono prowadzenie przez podatnika działalności gospodarczej, co nie zostało zgłoszone organowi podatkowemu;

W jednym przypadku – stwierdzono brak zgłoszenia do opodatkowania budynku gospodarczego.

W powyższych 2 przypadkach wydano decyzje ustalające wysokość zobowiązania. W rezultacie uzyskano efekty finansowe w wysokości 1.983,10 zł.

Pozostałe 6 kontroli nie wykazało rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a podstawą opodatkowania.

[Dowód: akta kontroli str. 163-165]

Pani Danuta Szewczyk Kierownik Referatu Podatkowego wyjaśniła, przyczyną przeprowadzenia 8 kontroli w okresie kontrolowanym, był cyt. (...) obowiązek wynikający z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości. W związku z tym pracownicy byli zaangażowani przy pracach związanych z wprowadzaniem danych o podatnikach i przedmiotach opodatkowania zgodnie z wymogami określonymi w w/w rozporządzeniu tj. identyfikatorów działek ewidencyjnych, numerów ksiąg wieczystych itp. Były i są to zadania ponadplanowe, wymagające znacznych nakładów pracy.

Należy nadmienić, że organ podatkowy korzystał z uprawnień wynikających z art. 274a Ordynacji podatkowej wzywając podatników, którzy rozpoczynali i

poszerzali prowadzenie działalności gospodarczej lub wydierżawiali nieruchomości na ten cel. Opierając się o dane referatu prowadzącego ewidencję działalności gospodarczej oraz informacje uzyskane od sołtysów i innych źródeł, tut. Urząd wysłał w roku 2004 – 96 wezwań, w 2005 r. – 124, w 2006 r. - 193”

[Dowód: akta kontroli str. 232]

7. Realizacja przez gminy zaleceń RIO wydanych w trybie nadzoru w zakresie ustalania i realizacji podatków objętych kontrolą.

W okresie kontrolowanym, zgodnie z wpisami w książce kontroli Urzędu, RIO nie przeprowadziła kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy.

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej gminy, przeprowadzona przez RIO odbyła się w Urzędzie w okresie 9 stycznia – 13 marca 2003 r.

W okresie kontrolowanym odbyła się w dniach 20-23 września 2004 r. kontrola sprawdzająca, której przedmiotem było wykonanie zaleceń wynikających z w/w kontroli kompleksowej. Kontrola sprawdzająca nie obejmowała zagadnień dotyczących podatków lokalnych.

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontroler informuje Pana Wójta o przysługującym mu prawie:

- Zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- Odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- Złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli pod numerem 2.

W treści protokołu kontroli dokonano następujących poprawek (skreśleń, uzupełnień):

.....
.....

Lubicz, 31.10.2006 r.

.....
Grzegorz Piotrowski
młodszy inspektor. k. p.

Lubicz, 31.10.2006 r.

.....
Wójt Gminy Lubicz
Marek Olszewski

Protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden w dniu 31.10.2006 r. doręczono Panu Markowi Olszewskiemu, Wójtowi Gminy.

.....
/podpis kontrolera/

Kwituję odbiór jednego egzemplarza protokołu kontroli:

Lubicz, 31.10.2006 r.
Wójt Gminy Lubicz
Marek Olszewski